

310792

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 19-వ తేది బుధవారము
రుథిరోద్ధారి నామసంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 194
సంచిక ౧౯౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష డిజి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజోవంటిది

తలనొప్పి మాన్పును, నాయువుపోట్ల బాపును,
వర్షపు నొప్పుల బాధదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

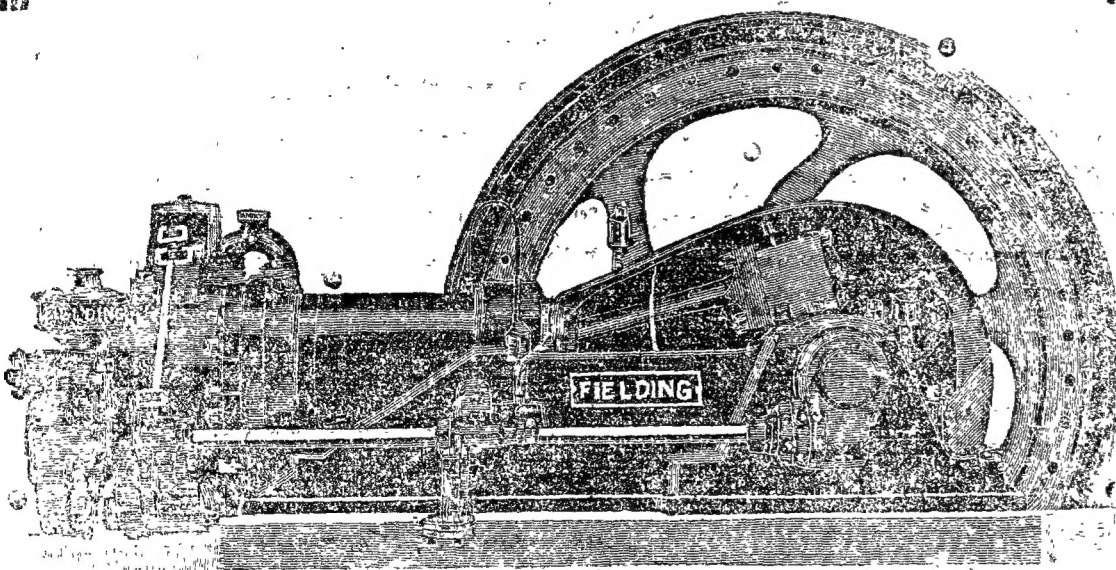
ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెటిపిడి మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఫిల్డింగు శిమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రిమానబ్ల యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమ్మబడు
చున్నవి అన్ని సయిములు స్టాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేరిన
లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి నరస
మయిన ధరలకు దొరకుచు ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

536 సోల్ యేజంటు— డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,
12, తంబుకెటిపిడి, మదరాసు.

అందరును నాడతగిన

మామదనమంజరి ట్రానిక్ మాత్రలు

చిట్టిబాడుటచే ఆయుర్ము, అంతము, ఆరోగ్యము మొ
దలగునవి వృద్ధిబుగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎక్కి నీతిగా
వైద్య మంచుకొనును నియ్యన 12 మా గల బుడ్డి 1-కి 40 రు 1
2 క్యవిద్య కావలసినవారికి ప్రాసీది ఉచితముగా పంపబడును.
బాజువైద్య సాహాయ్య కేళిపరి
27 వైద్యబాధులకు, మదరాసు.

ఏజంటు కావలెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గ్రహణియమునకు చందాదారులను
తేరుటకు సమర్థులగు ట్రానిలింగ ఏజంటు కావలెను. ట్రానిలింగ
గు వగైరా భార్యలను సేవ 1: 500-0-0 లు జీతము, 10
2000-0-0 రోజులు సెల్యూట్ యిచ్చువలెను. 0-10-0 బిల్
పంపించునకి అగ్రిమెంటు పరచుట ప్రాప్తి కుచ్చయిను.
మనదగు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గ్రహణియము,
కాకినాడ.

వెల్లింగుటన్ సిసీమా

15 8-24 శనివారము నుండి 21-8-24 తేది శుక్రవారము వరకు
సా॥ 6-15 గంటల క్రమిలోని కెండు ప్రకృతములు. వారి 9-80
శని, ఆదివారములందు 8-15 గంటలకు మాడ యూనివర్సిటీ
తండ్రిగారు శిక్షారే. 16-8-24 తేది ఆదివారము సా॥ 5-15
గంటల ఆటవనమానం శ్రీ రామకృష్ణ శకు విద్యార్థులకై యివ్వ
బడును.

ది సోషియల్ బుక్కనీర్

జాకోమల్ హాల్ యొక్క ధైర్యసాహస ఆత్మదృఢత
చర్యలను చూచి తృప్తి చెందవలెను.

8,9,10 ఉపాధులు, కడపటివారము, 6 భాగములు
ఇంటర్ నావ నల్ నూనూ, హాస్యముచూపబడును

Wanted District Agents.

Throughout Andhra Province, on
monthly allowance and commission r
the sale of all sorts of Tea, German n . e
Toys and stationery and other Indian
products Etc. Deposit required Rs. 100
Cash. Apply for Agency terms and other
Particulars.

Messrs. Raghava & Co, Guntur.

జాతకరత్నము

జన్మనక్షత్రము పుట్టిన తేదీ వేళమున్న గునది లేకయు సంత
తన ఫలితములను కార్యక్రమ రీతిగనుతే సహా యెన్ని సం
త్వరముల కైను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేదు
రెండుంటు లేదు ప్రాసీదిగలకు. భవనము, సంతానము, ఆయు
కారోగ్యములు మున్నగు ద్వారకభావము, తో మీ మీ వార
కములను విూరే ప్రాసీదిగలకు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు.
వీని నెల రు 2-0-0, వలయుచో జాతకముల సరవమైనధరకు
పంపబడును.

గ్రేటు యుండేయన్ జ్యోతిషాలయము,

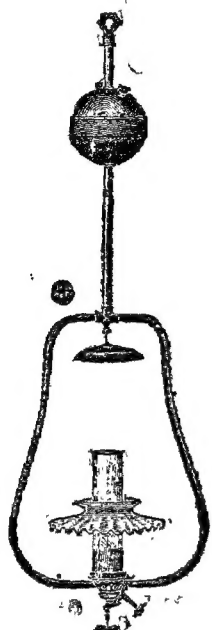
ఖరంకోట, వికాసపట్నంబిల్లా

నోట గుర్తాజు,
కార్యదర్శి.

బాగుగా వెలుగు దీపములను అడిసన్ వారు స్థలమును కాళిచేయుటకై ప్రత్యేకముగా అమ్మెదరు.

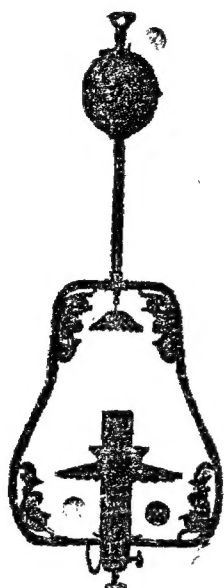
ప్రత్యేకపు లాభకరమైన పేరము. నిలువయున్న సరకుల పట్టిని చూచినతరువాత కొత్తగా రానున్న సామానులకు స్థలమును కాళిచేయు నిమిత్తమై దీపములను అమ్మివేయుటకై నిర్ధారణ చేసుకొంటిమి. ఈదిగువ తెలుపబడిన మోస్తరు దీపముల వెలులు అమితముగా తగ్గించితిరు. వాటిలో కొన్నిటికి అనలుకంటెను తగ్గించబడి యున్నవి.

యినాం:—మార్చినెలలోగా ఈదిగువ తెలుపబడిన మోస్తరు దీపములలో దేనిని క్రయమునకు తీసికొనినను 6 మాంతుల్పురునాముగా యివ్వబడను.

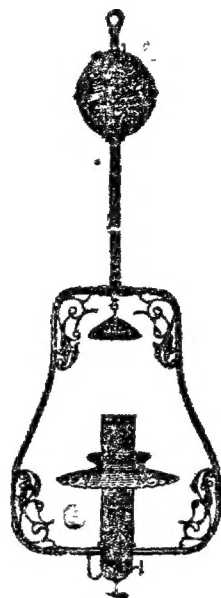
నెం. 47. ఒకదీపము, హార్డు ఫిక్చరు, నూరుకొవ్వనత్తులకాంతి వెలుగు, 8 పౌనుల బరువు ఆక్సిడైజుడు తామ్రము, లేక నికెల్ ఫ్లేటెడ్ ఒక క్వాంట్రు గొట్టము 66 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 80.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 24.

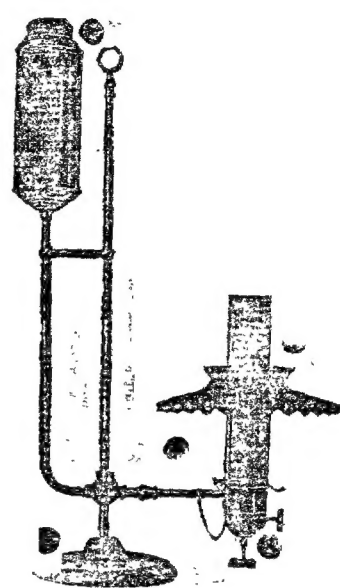
నెం. 149. ఒకదీపము, అందమైన హార్డు ఫిక్చరు, నూరు కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు, 8½ పౌనుల బరువు ఆక్సిడైజుడు తామ్రముతో చేయబడిన క్వాంట్రు గొట్టము, పొడవు అం. 86 14 అం. నిడివిగలది.

మామూలు ధర రూ. 82.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 28-8.

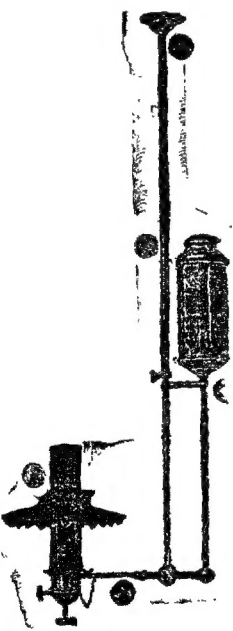
నెం. 151. ఒకదీపము, అందమైన హార్డు ఫిక్చరు, నూరు కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు, 8½ పౌనుల బరువు, నికెల్ ఫ్లేటు గొట్టము, 66 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పుగలది.

మామూలు ధర రూ. 82.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర రూ. 26-8.

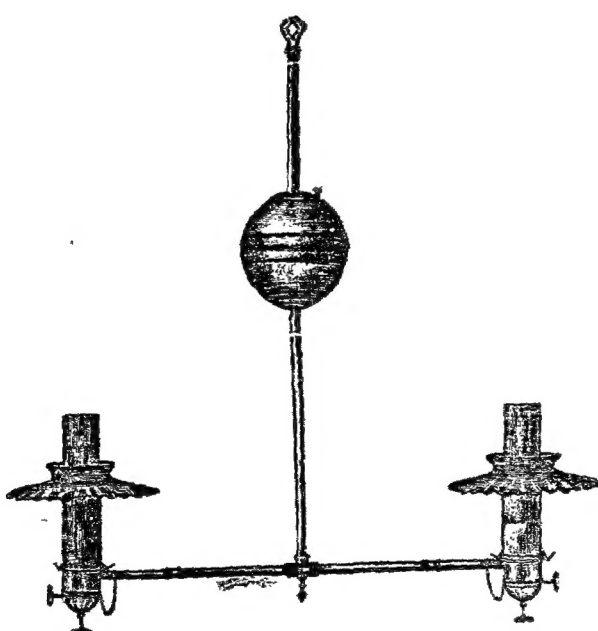
నెం. 78. విద్యాగ్రుల సాదా దీపము చమరు గొట్టమును విడిగా తీయవచ్చును. 100 కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు, 7 పౌనుల బరువు, 25 అం. నిడివి, 11 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 81.
ప్రస్తుత అమ్మకము ధర 24-8.

నెం. 87. ఒకదీపము, పెన్ డెంటు, విడిగా తీయుటకు వీలైన ఒకచమరు గొట్టము, 100 కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు హెచ్చుతగ్గులు చేసుకొనవచ్చును, నికెల్ ఫ్లేటు, 4½ పౌనుల బరువు, 40-60 అం. పొడవు, 12 అం. వెడల్పు గలది.

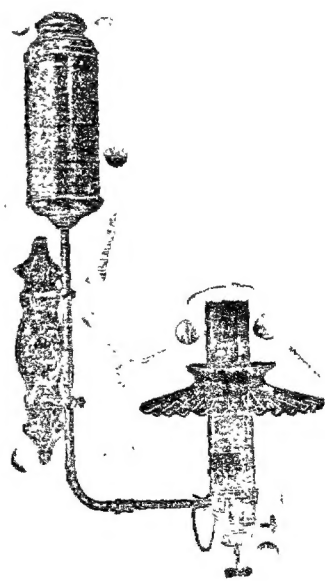
మామూలు ధర రూ. 28-8.
ప్రస్తుత ధర రూ. 24.

నెం 44 దివి,

సాదా గొట్టమునందు 2 దీపములు, 200 కొవ్వనత్తులకాంతి వెలుగు, 2 క్వాంట్రుల చమరుగొట్టము, ఆక్సిడైజుడు తామ్రములేక ఇత్తడిగొట్టము గలది.

మామూలు ధర రూ. 38-8.0
ప్రస్తుత ధర రూ. 28.

నెం 74. బ్రాకెట్టు దీపము. కేలాగు దీపము లేక స్టాండు దీపములేని చోట ఇది మిక్కిలి ఆనుకూలమైనది. నికెల్తో చేయబడినది. 100 కొవ్వనత్తుల కాంతి వెలుగు 27 అం. పొడవు, 14 అం. వెడల్పు గలది.

మామూలు ధర రూ. 28.
ప్రస్తుత ధర రూ. 28-8.

అడ్డదలు:— ఆంధ్రపత్రికను చూచి పంపినట్లు తెలుపకోరెదము.

అడిసన్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

When Ordering Please Mention
ADDISON & Co., Ltd., MADRAS.
THE ANDHRA PATRIKA.

మద్రాసు శాసనసభ

18 వ తేదీ ప్రశ్నోత్తరములు

నిన్న శుభవారం 11 గంటలలో శాసనసభ సమావేశమైనపుడు యాగ్రేంది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

ప్రభుత్వ మద్రాసు రాజ్యాంగద్యోగులు

యస్. రత్నస్వామియ్యారు అధిక సభ్యుని యిట్లడిగిరి:-

(కల) (అ) ప్రభుత్వము దాతర కాల ఆదాను వ్యయముల కను అందలి యూరోపియను ఉద్యోగుల జీతములకును గల ప్రమాణ మెంత?

(ఆ) అందు యూరోపియను లెంతవరకు గలక? వారి కనులే?

(ఇ) ప్రభుత్వము దాతర కాల వ్యయమునే మైన కనించు నూచన గలదా?

అ. (అ) 1924-25 సం. మనందు యూరోపియను ఉద్యోగుల జీతములు 85800 రూపాయలకు అంచనా వేయబడి నది. అయ్యది మొత్తము ఖర్చులో 1/28 వంతు. అయ్య కనువలన వచ్చు వచ్చులో 1/5 వంతు. (ఆ) విడుదల. నూపరింపెందెంటు అన్న కాలమున, జెయి, హైకోర్టు ప్రాచీన మద్రాసు రాజ్యమున కధికారము గల్గియుండును మిలు మెనులో దీర్ఘకాల నూపరింపెందెంటు యంతర అయ్య పనులు, పుస్తకములు అయ్యవేయబడి, వేతనముల అయ్య గెటెటు పనులన్న ను పకలు జూచును.

హంటుకోర్టు, వాచిలొని దీర్ఘకాల నూపరింపెందెంటు పుస్తకములనని, మెషీను లెందుములు ప్రకటనముల పని జూచుచుండు.

అసిస్టెంటు నూపరింపెందెంటు ప్రాసీడింగు హైకోర్టు వెక్సను పనిలో నుండును.

రిపోర్టు వెక్సనుకు ఆ మెకానికల్ జిరంగులకు.

(ఇ) ఇప్పటికి సరిపోయిన మద్రాసు రాజ్యాంగద్యోగుల యే రుద్దినగాని క్యూము కనించ వీలులేదు. ఎక్కువ కాలము పని జేయించకుండా అవసరమును అయ్యవలసి మనీజేయు ఖర్చు కనించుటకు ప్రభుత్వము జరుగుచున్నది.

దీనియే యాగ్రేంది విధముగ నిల్వమెంటరీ ప్రశ్నలు జరి గెన:

ఏ. రంగనాథ మొదల్యారు:- ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు రాజ్యాంగద్యోగుల యెటి జనులను గూడ జేసెదరా?

సర్ ఛా. టాడ్ హంటు:- అవును.

ఏ. ఈ. మొదల్యారు:- ఆ ఆదాయమును లెట్లెంటులో యే మొత్తము కిందజూపెదరు. ప్రభుత్వమువారు జీతములను ఏ. వి. వె. రం. అయ్యంగారు:- ఆ ఉద్యోగులముల యిచ్చివారలను నియమించ ప్రభుత్వము జరిగెను.

సర్ ఛా. టాడ్ హంటు:- ప్రకటన జేయబడెను గాన:- భావత్రయమును రాలేదు.

సి. వి. వె. అయ్యగారు:- ఈ యూరోపియను ఉద్యోగులకు మెక్సంటు కంట్రాక్టుమీద నియమించరా?

సర్ ఛా. టాడ్ హంటు:- లేదు. రి యెండ్ కాంట్రాక్ట్.

యస్. సత్యమూర్తిగారు:- ఆ యూరోపియను ఉద్యోగుల యెక్సంటు కింద జేయుచున్నారా?

సర్ ఛా. రత్న:- అవును.

యస్. సత్యమూర్తిగారు:- ఎంతవరకు రి యెండ్ జేయుచున్నారా?

సర్ ఛా. రత్న:- మెక్సంటు కంట్రాక్టుమీద నియమించిన సత్యమూర్తిగారు:- ఈ కోర్టుకు రి యెండ్ జేయుట కెంత కాలము లెట్లెంటు చెప్పెదరా?

సర్ ఛా. రత్న:- ఇంతకాలమున చెప్పెదరా గాని అది నెలలు పట్టుచున్నది.

అనంతపురం సెటిల్మెంటు

జి. రాజేశ్వరరావుగారు వోలంట్లయిగాని నిట్లడిగిరి:-

(కల) (అ) అనంతపురం జిల్లా తాటిపత్రికలూ కాకా విం తకుంటున్నది 8 గ్రామములలో భూములను 2వ తరగతినుండి 1వ తరగతికి 1920 లో మార్చిరా, పన్నుల సెక్కులజేయుట యొద్ద గ్రామములలో మొట్టి తరగతి కేటావలసి విధించరా?

(ఆ) వింతకుంట గ్రామములలోని ప్రభుత్వభూములపై పన్ను 410 నుండి 660 కి పెంచుకొని అట్లే యెనిమిది గ్రామ ములలోన జేసెరా?

(ఇ) (అ) మొదలు సెటిల్మెంటుకును 1 గ్రామములో జేప్ప డి న తా డి న తి తా లూ కా లో ని కి

గ్రామములను 2 వ గ్రామములో జేయుటకు సెటిల్మెంటు అఫీసు నూచించెను. ప్రభుత్వమునా రెండవ యాగ్రేంది 6 గ్రామము లకు మాత్ర మట్లు జేయుటకు అంగీకరించిరి. (1) ముత్తుకోట (2) అరకటి వేముల (3) వింతకుంట (4) నూకపల్లి (5) దోసపేడు (6) చలవేముల.

సెట్లెంటు సెటిల్మెంటు అఫీసులో ఆసెనుమెంటు రేట్లను గూడ రి యెండ్లను బట్టి నిర్ణయించుట అధికార మిచ్చబడెను.

(ఆ) ఆ ఆంగ్లములలోను (సాత్రాక్ట్ ఆసెనుమెంటు రేట్లు యాగ్రేంద వేలపలక:- ముత్తుకోటలో రి సెట్లెంటుకు పూర్వము రేటు 1667-10-0 ను తరువాత 2490-8-0 అ నుండెను. అరకటి వేములలో రి సెట్లెంటుకు పూర్వము 483-14-0 ను తరువాత 674-12-0 అ నుండెను. వింతకుంటలో రి సెట్లెంటుకు పూర్వము 411-4-0 అ ను తరు వాత 666-13-0 అ నుండెను. నూకపల్లిలో రి సెట్లెంటుకు పూర్వము 812-12-0 అను తరువాత 1170-8-0 అను, దోస వేములలో రి సెట్లెంటుకు పూర్వము 905-4-0 అను, 9వ తాత 1886-5-0 అను, చలవేములలో రి సెట్లెంటుకు పూ ర్వము 1859-12-0 అను తరువాత 1689-2-0 అ నుండెను.

ఈ మొత్తములలో శాసనసభ భూములపై ఆసెనుమెంటు గూడ జేరియున్నది.

ఇయ్యది వీలైతేవోట్ల తరములకు కనించి ఆసెనుమెంటు జేయబడినది. ఇందువలన రెవిన్యూ 918-14-0 అయ్యుండెను.

తంజావూరు సెటిల్మెంటు

యస్. సత్యమూర్తిగారు తంజావూరు సెటిల్మెంటు సంద ర్భమున బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకును ఈ పూర్వ రాజాగారి ను కిగన నుండి విడుదలమై ప్రశ్నించరా ప్రభుత్వమువారికి 1799 సంధ విడుదలమై వెలియుచున్నది, దానినిగూర్చి క్యూమువారి అభిప్రాయము వెలుగునటుల లేదనియు యా సెటిల్మెంటుకును సంధి వంతులకును అనుబంధమేమియు లేదనియు వెలుపడెను.

యస్. ముత్తయ్యగారు తంజావూరు గాన, సి. వెంకటరమణయ్యగారు, సత్యమూర్తిగారు, క్యూమువారి అభిప్రాయ ము నేల వీసీకోసరని యెండ్లగినను క్యూముగారు అంతకన్న చెప్పవలసిని జేయుచును కాదని ప్రభుత్వ తర మీచుకుండిరి.

కొన్ని సెటిల్మెంటులు

రా.వి. యస్. కృష్ణారావు వంతులగారు శాసనసభ కార్యదర్శులు జీతములు పుచ్చు కొన్న వారు కిందటి టరములో జేసిన పని యే మె వెలుగునటులగిరి కొరకును ప్రశ్నించరా అవివరములు వెలుగు సాధ్యముగాదని ప్రభుత్వ తరమిచ్చబడెను.

దానియే యాగ్రేంది విధముగ నిల్వమెంటరీ ప్రశ్నలు జరిగెను.

ఏ. యస్. కృష్ణారావుగారు:- కృష్ణుల కార్యదర్శులను 11వ తేదీ నియమించియుట నిజమేనా?

పానుగల్లు రా.గారు:- అవును.

ఏ. యస్. కృష్ణారావుగారు:- ఆ ఉద్యోగు నియామకము లు కాలములకి కృష్ణుల సెట్లెంటు నియోజనము తీసివేయవలె నను రి యెండ్లములకు వంతులగిరి గా? మంత్రిగారికి వెలియురా?

రా.గారు:- నాకు వెలియుదు.

యస్. సత్యమూర్తిగారు యెక్సంటు ప్రశ్నల సదుగగా లామెంటుగారు లేని కృష్ణుల కార్యదర్శుల మంత్రిలకు మా త్రమే సహాయము జేయుచున్నారనియు కార్య నిర్వాహక ప్ర భుత్వగర్భులకు సహాయము జేయుటలేదనియు చెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారు:- సెట్లెంటు ప్రయోగపు బట్టలను పొందునపుడు ప్రభుత్వపుకనిని జేయుచున్నారేమో ప్రధానా యాత్ములు వెల్లెదరా?

రా.గారు:- రాజకీయమే మేకో ప్రభుత్వ సంబంధ మైనదో చెప్పటం కష్టము.

సత్యమూర్తిగారు:- ఈ శాసన నిబంధనల జేయువా రెవరైన నేమి అర్థములేని ప్రయోగముల జేయుచుండరా? ప్రభుత్వమేమిలేదు.

ఏ. రం. మొదల్యారు:- సెట్లెంటు లేకపోవుట వలన 4 నెలలు మంత్రిలకును నష్టపడెనా?

పానుగల్లు రా.గారు:- కొంతవరకు.

గుట్టపు వందెములు క్లబ్బు

రావుసాహెబు యు.రా. సామెత్తగారు రెవిన్యూ వోలంట్ల మెంటుగారి కట్టు ప్రశ్నించెరి:-

(కల) (అ) గిండికో గుట్టపు వందెముల క్లబ్బుభూమి ప్ర భుత్వపు దేనా, వివరములు వెలుగునటుల చెప్పవలసి కిచ్చిరి? (ఆ) ఆ క్లబ్బుభూమి యొక్క పన్నును ప్రభుత్వమువారికి వెల్లెంతురా?

(ఇ) ఆపందెముల క్లబ్బు అందరనున్న గుట్టపు వందెముల వేల నిచ్చుట నిజమేనా?

(కల) ఇ యెండ్లను పటమునను ప్రక్కల పటమున చాలకుండి బీక జనన. సా.దే.గి.యం నును నిజమేనా, ఇంక వలన ప్రభుత్వం గినినిగూర్చి అసంతృప్తి గలముని నిజమేనా?

(ఇ) ఈ విషయములు ప్రభుత్వమువారికి వెలియు నే న్ని తెలుసుకొనెదరా?

దీనిపై ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ తరమిచ్చును ప్రభుత్వ మువారు ఆభూమికి క్లబ్బు 80 వంతులపాటు 800 జనులకు 300 వాడుకు యిచ్చి రనియు, కిక్కిన విషయములు తెలియ వంతులు తెలుసుకొనుట లేదనియు వెల్లెరి.

దానిపై నిట్లు సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నలు జరిగెను.

రా. రాజాగారు:- ప్రభుత్వము వారేల ఆవివ రములు వెలుగునను?

కొలెంగోడు రా.గారు:- అందువలన ప్రభుత్వ కేమి యును లాభములేదు.

సత్యమూర్తిగారు:- దీనివలన ఆ కేవల కుటుంబములు పొడయ్యెనని ను, యిది ప్రభుత్వ సంబంధించి విషయమనియు ప్రభుత్వమువారికి వెలియునా?

కొలెంగోడు రా.గారు:- చాలకుంటుంబములు పొడు గాజాలవు

సత్యమూర్తిగారు:- ప్రభుత్వము వారి విషయమును తెలుసుకో సెక్కులకేదని నూ యిదివరకే వెలుగునయు దలంప విచ్చుకా? ప్రశ్నితరములేదు.

ఏ. యస్. కృష్ణారావుగారు:- అకవులు 80 రెండ్లెల అంతకాల మిచ్చు కలమున?

కొలెంగోడు రా.గారు:- అక్లబ్బువారు యెక్కువ వెల్లుబడి వెల్లుబడవలన అంత కాలము కొరి వుండి వాడుగకే యాయబడినది.

సత్యమూర్తిగారు:- కవు లిచ్చుటకు మందు లామెంటు రతో సంబంధించరా?

లామెంటుగారు:- అవును నాతో సంబంధించిరి, ఆ భూమి యెప్పటికి 200 రెండ్ల నుండియును ఉపయోగింపబడు చుండెను. ఆ వాడుకు మాపు ఇండియా కంపెనీయే యిచ్చి యుండెను ఈకవులు మంత్రిలకు యిచ్చి 2 రెండ్లెరి.

ఏ. సి. అంజనేయులుగారు:- వీధులుంటుంబములకు యాపందెములవలన వ్యయముగావడె యేమైన వింధనములకా?

ఏ. యస్. కృష్ణారావుగారు:- అకవులు యెట్టిదియో ప్రకటించెదరా?

సత్యమూర్తిగారు:- అంతకన్న వీ మొత్తము 300 రూపాయల కేల యిచ్చిరి?

లామెంటుగారు:- అసలులేకుండు దానికంటె యే దోకొండెను మంచివను కారణములేక.

సత్యమూర్తిగారు:- విలే తె:న్యూమెంటు మునాల్లెన మంచి మొత్తముకే యిచ్చితిము చెప్పివును పరిహారము జేయు చుండెరా? (సప్ర)

లామెంటుగారు:- గొ. విశ్వవిద్యాలయకు సభ్యులు అయ్యదెన్న డిసెంబర్ నాడు పరిహారముకట్టిదే.

సత్యమూర్తిగారు:- రెవిన్యూమెంటు 'మంచి మొత్తము' అని వాడినపుడు నాకులేనే పరిహారము ననుసరించుచున్నందు లకు నాకు సంతోష ముచున్నది. (జి.లే సప్ర)

ఆయుర్వేద వైద్యశాలలు

సి. మురదవసపిళ్లెగారు, ఆయుర్వేద వైద్యశాలలను సా రంభించుటకై లోకముబాడికి దినుండులను పంపగా అంగీకరిం పలేదా యని యడుగగా ఆ గ్రామములను ప్రభుత్వము వారంగీక రించలేదని చెప్పెను జేరియే వైద్యపద్ధతుల గూర్చి విచారణలో నున్నదని చెప్పిరి.

దానిపై యిట్లు సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నలు జరిగెను.

ఏ. సి. అంజనేయులుగారు:- సానికసంఘములు ఆయుర్వేదమునాని వైద్యశాలకు విరాళముల నిచ్చుటకు ప్రభుత్వము రేమైన ఆజ్ఞపణ జేసెదరా?

పానుగల్లు రా.గారు:- ప్రతివిషయమును దానిదాని ను జరిగెనట్లు బట్టి విచారించబడును.

జి. ఏ. రామలింగంకెట్టిగారు:- ఈ విషయమే యీ సభాభిప్రాయమును కర్తకు జెనరలుగారికి ప్రభుత్వమువారు వెల్లెదరా?

పానుగల్లు రా.గారు:- ఈ విషయమంతయును ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయములకు సగ్గు జెనరలు ప్రకంపయెనుచున్న లేదు.

అంతట ప్రవోక్షితములు జరిగెను.
బట్టి మృత్యువును మరల పొందమొచ్చి.

మహాత్ముని నిర్బంధ వారికోత్సవము

ఆంధ్ర ప్రాంత సమావేశము

గాంధీ మహాత్ముని రెండవ నిర్బంధవాని కోత్సవ సమయమున నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు హైకోర్టువీధిమందు ఆంధ్రకాంగ్రెసు పక్షమున నొక మహాసభ జరిగెను. ఈ ప్రదేశమున ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగుట కిది ప్రథమపర్యాయ మగుటచేతను తిరువల్లి కేంద్ర బీదవద్ద తమిళ కాంగ్రెసు సంఘము పక్షమున మరయొకసభ అనే సమయమున జరుగుట తటస్థించి నందునను, ఈసభకు కొలదిమంది మాత్రమే వచ్చియుండిరి. వేమ వరపు రామదాసుపంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

అధ్యక్షుడు

సభను ప్రారంభించుచు అధ్యక్షు లిట్లు చెప్పిరి: నేడు గాంధీ మహాత్ముని అంత్యధిక్షము. ఈ మాసమున కొంత పని జరిగినదిగాని అంత తృప్తికరముగ జరిగినదిలేదు. కొంతసామ్యు దచ్చినది. ఆ సామ్యుకాడ రూ 10, 000 లకు తక్కువగనే యున్నది. గాంధీమహాత్ముడు మనయాంగ్రజేశమునకు వచ్చునప్పు టికి ఒకలక్షరూపాయలను ప్రోగ్రామికి ఆయనకు సమర్పింపవలెనని యనవారు నిశ్చయించినారు. వ్యవధి విశేషములేదు, ప్రతి వారును ద్రవ్యమును చెల్లించుచు, ఇతరులకద్దరుండి వసూలుచేసి పంపవలెను. గాంధీమహాత్ముడు కెంటులకు వెళ్లినపుడు ఖద్దరును ధరింపుడని సందేశ మొసగాను. విడుదలయైనవిమ్మటగూడ, దేశ మనందంటు ఖద్దరును ధరించుచున్నారా లేదానని చూచుచు న్నాము. నీమట్టులు వేసికొనినంతకాలమును మనదానిసత్య ము చేసినిదియుండును. కనుక స్వకేంద్రమనే లాభియు సంతోషింపవలెనని మహాత్ముడు మనకు చెప్పెను. మహాత్ముని పట్టుముల పెట్టి యూరేగిండుటవలనను గాంధీమహాత్ముడు ఇటు అవటవలనను ఆయనదేశాంత్య ప్రేమగను. ఆయనయొకదేశముల ననుష్ఠించుట వలన, మనదానిసత్య గౌరవించినవార మగుదుము. కార్యనిర్వహణకు ఆయనకు ఆనందమును గలిగించును. ప్రతివారును రాటుమున త్రిప్పిపుడే, ఆయన సందేశము ననుష్ఠించినవార మగుదుము. దేశమునందంటును ఎన్నిమిల్లులు వ్యాపించినను, జన సముదాయమునకుగలగు లాభమేమియునుండదు. దేశము యంత్రములపై ఆధారపడినదండబాలదు. బొంబాయిగరమున లక్షల కొలదిమంది కార్మికులు ప్రస్తుతము ఉద్యోగములేకయున్నారు. మిల్లులను సమృద్ధిచేసి, అవి కట్టివేయబడియున్నవి. గ్రామములందరినీ చేసేదీపనియే దేశమునకు లాభకరముగ నుండును. గృహ పరిశ్రమలే మనదేశమునకు లాభించును. వాణిజ్య ప్రతి వారికి తగినంత పని యుండును. మీరు మిక్కిలి ఈగృహపరిశ్రమలు మన స్వకేంద్ర పురిగొల్పును.

నూలుపడకుట, ఖద్దరును ధరించుటవలన స్వరాజ్య మొక్కడ వచ్చునని కొందరు ప్రశ్నింతురు. మనుష్యునికి ఆహారమును, బట్టయు, ముఖ్యపనములు. ఈ రెండింటిని దిగులలేకుండ ఎప్పుడు లభింపవునో అప్పుడే స్వరాజ్యము వచ్చినట్లు అగును. బట్టల మూలముగ విదేశములకు కొట్టాను కొట్టు సామ్యుపోవుచున్నది. మనము మన గృహములందు మార్చుండి రాటుమున త్రిప్పకొని, నూలుపడేకి, బట్టలునేసికొనిన, మనబట్టలు లభించుట యేగాక, విదేశములకు సామ్యుపోవుట తప్పదు. మనకందరకును పనిపాట లుండును. ఆహారమును దొరకును. ఇంతకన్నను స్వరాజ్యమునకు వేరుమార్గము గలదు?

గాంధీమహాత్ముడు ఖద్దరుతో పాటు ముఖ్యముగ గోరి నది—హిందూమతమునభివృద్ధి. ఈ రెండుసంఘములకును సఖ్యత కుదుర్చువలెనని ఆయన దృఢమగు ప్రయత్నముల గావించెను. ఆ విశవత్సమున్నగాని స్వరాజ్యము రాదని ఆయన చెప్పెను. ఇందులకై ఆయనకు ఆ లి సో ద రు లు తోడ్పడిరి. షేక తాలి, మహాత్ముదాల్లిగారు మహాత్మునికి తుడి ఎడమ భుజములకు నుండి హిందూ - ముస్లిము సఖ్యతను సాధింపగలిగిరి. కాంగ్రెసుసంఘాభ్యుత్థిలగు మాలనా మహాత్ముదాల్లిగారి కీమధ్య వుత్తి కా వియోగము తటస్థించినది. ఆయన కీమరణమువలన ఆపారమగు విచారము గలిగినది. మనము ఆయనకు సానుభూతిని దెలుపుచు నొక సందేశమును బంపవలెను, మాలనా షేకతాలిగారు ఈ మధ్య హైదరాబాదు జ్యోరమునలన బాధపడుచున్నారనియు వార్త లందినది. భగవంతుడు వీరికి పునరాశోగ్యము గలిగింపవలెనని మనము ప్రార్థింపవలెను. ఈ రెండు సింహములును, రంగమున నుండి పనిచేయుటకు మరల ఆవకాశము గలుగవలెనని మనము ప్రార్థింపవలెను.

ఈ మహాసభకు వచ్చిన మీ రెల్లరును ఖద్దరును ధరించుదుమని ప్రతిజ్ఞ గైకొనవలెనని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

రంగయ్య నాయుడుగారు

పిమ్మట గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు ఉపన్యసించిరి: ఈమదరాసు నగరమున జనసంఖ్య 5, 26, 911 గలదు. వీరిలో దాదాపు 2 లక్షలమంది ఆంగ్లభులు, 2 లక్షలమంది తమిళులు నున్నారు. తక్కినవారిలో గుజరాతీలు,కన్నడూ,మరాఠ్ డీలు, మహామదీయులు మున్నగువారు గలరు. నగరమునందు ఆంగ్లభులు తమిళులను సమానసంఖ్యాకులగు నుండుటచే నాగ పూరు కాంగ్రెసు నియమావళి ననుసరించి ఈనగరమున ఆంగ్లభుల కొకప్రత్యేకసంఘమును తమిళులకొక సంఘమును ఏర్పడెను. వాటి టువును చాకలపేటప్రాంతములకు వసతిగనుండు నిమిత్తమై ఇట హైకోర్టువీధియందుసభలనుజరుపనిశ్చయింపిరి. వసతికొరకుమాత్ర మిట్లు చేయుచుంటే మే గాని తమిళులతో పోటీగనుండుననిఎవరును తలంపవలదు. అన్యోన్యవైమధ్యము ఎప్పుడునులేదు. అదియునుగాక, రెండుసభలు ప్రత్యేకముగ జరిగిన తమిళులు తమిళమునందును, ఆంగ్లభులు ఆంగ్లమునందును ఉపన్యసించుచున్ను. రెండును ఏకముగనుండిన, ఆనవసరముగ, విదేశీయులభావ యగు నాంగ్లమునుపయోగింపవలసివచ్చును. 6,000 మైళ్లనుండి వచ్చిన ఈ ఆంగ్లభాషను ఇప్పుడుపయోగింపవలసిన యవసరము లేప్పును.

గాంధీమహాత్ముని అహమ్మదాబాదు నగరమున విచారణ చేసి మార్చి 18, 1922 నాడు జైలుకు పంపినారు. అదినము నుండి ప్రతిమాసము 18 వ తేదీనాడును, భజనలు, సభలుజరుపుచును కాంగ్రెసుప్రచారమును కేక్రీకొని దేశమునందంటును గావించుచున్నారు. అదృష్టవశమున గాంధీమహాత్మునికి విడుదలయై ఆయనకు క్రమముగ ఆశోగ్యముగూడ గలుగుచున్నది. బొంబాయి సమీపమున ఆంధ్రేవద్ద సముద్రతీరమున ప్రస్తుతము నివసించుచున్నాడు. ఆయనకు సంపూర్ణాశోగ్యము గలిగి కార్యరంగమున ప్రవేశించి మరల నాయక త్వము త్వరలో వహింపవలెనని మనము కీర్తింపచుంటిమి. ఆయన కార్యరంగమున ప్రవేశించినగాని, కాంగ్రెసుపనులు చురుకుగ జరుగవు. నిర్బంధమున నుండిన రెండుసంవత్సరములకాను ఉద్యమము నిర్మూలన మై పోయినది. దేశమునందు ఎన్నియో పక్షము లేర్పడినవి. ఆయన నడిపించుచుండిన మార్గముల ఒక్కరైనను నడిపించజాలకుండిరి. దాధాభాయి నాథోజీ, గోఖలే, మున్నగు మహోదయులు రిక సంవత్సరములు చేసిన కార్యములను మహాత్ముడు 2 సంవత్సరములలో సాధింపగలిగినాడు. రాజకీయ విషయముల ప్రతిగ్రామములోను ప్రతిమూలయందును వ్యాపించినవి. గ్రామములోని ముసలస్థులు సయితము నేడు మనకు బోధించు న్నితిహాసున్నారు. మీమాటలలో లేదు, మారాటునుశాస్త్రుడి స్వరాజ్య మని వారు మనకు తెగతాళిచేయు న్నితిలో నున్నారు. మహాత్ముడు మరల బయటకు వచ్చినాడు. ఆయన నాయకత్వమున మన కొరకలో త్వరలో సభలగునని నేను నిశ్చయముగ నెంచుచున్నాను. ఈలోపుగ మీరెల్లరును కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరి, గాంధీమహాత్ముని పూజానిధికి ద్రవ్యమును సమర్పింపవలెనని కోరుచున్నాను.

ఉ. లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు

లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు ప్రధమమున ఈక్రింది తీర్మానము నుపహించిరి.

“అఖిల భారత జాతీయసభాభ్యుత్థులైన మాలనా మహాత్ముదాల్లి గారి ప్రయత్నకృత వియోగమువలన దుఃఖమునందు వారికిని వారికుటుంబమువారికిని చెన్నపురి మహాజనల పక్షమున ఈ మహాసభవారు తమ సానుభూతిని దెలుపుచున్నారు.”

అందరును లేచినిలిచిని తీర్మానము నామోదించిరి.

మహాత్ముడు నిర్బంధమున నుండుటవలన ఉద్యమము నిర్మూలమైనదని రంగయ్యనాయుడుగారు తెలిపిన యభిప్రాయముతో శాస్త్రిగారు ఏకీభవించలేదు. ఆ విషయమై యొకంత చెప్పిరి:

ఆయన లేకున్న ఉద్యమము జరుగదని నిశ్చయమైనను, యుద్ధమును మనిజేయుటయే యంత్రముగ నుండునని నేను తలంచుచున్నాను. ఎన్నోట్లు ఒక్క మనిషి యుద్ధమును నడిపింప గలుగును? ఆయన విత్తము వేసినాడు. త్వరగా పూచినది. కాంత్రై పండ్లు అగులాగున చేయుటమంచిపని. రెండేండ్లలోను ఉద్యమము నశింపలేదు. స్వరాజ్యము వచ్చువరకు గాంధీ తత్వముపోదు. రెండు సంవత్సరములు గడచిన పిమ్మట మనము నాలుగుపాళ్లలో ఒక పాటైనను జయించినామని చెప్పవచ్చును. మాలనా మహాత్ముదాల్లిగారు కాంగ్రెసు కక్షల నన్నిటిని ఒక్కటి గచేసి సఖ్యత కుదిర్చినాడు. గొప్ప యుద్ధములు నడచునపుడు కచ్చము లుండకపోవు. ఆదర్శములు మాత్రము అందరకును

ఒక్కటియే. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలలో ప్రవేశించిరి. కడచినపర్యాయము కాసనసభయందు గాంధీమహాత్ముని మహాత్మునియుద్ధమును నిరసించిన సత్. మాల్యం హాయిలిగాలే నేడు కాసనసభ్యులలో మేమును దేశమునకు స్వపరిపాలనము నొసగవలెననియే యున్నామని చెప్పిరి. ఆయనతోరణియుండు మార్పుగలిగినది. కాన్పిల్లలన లాభముగలుగుననిగాక, వానిలో ప్రవేశించియే వాని నిమిత్తయోజకత్వమును చాటించవ నని స్వరాజ్యపక్షమువారు వశపరచుకొనినారు. కలకత్తా కాన్పిల్లలనులోగూడ కాంగ్రెసువారిసంఖ్య మెబారిటిగ నున్నదని నేటిప్రతికటనల తెలిసినది. ఈనగరమునగూడ అట్లేకొంతకాలమునకు సంభవించవచ్చును. కాని మనకులభేదములు ఇచ్చట అధికముగ నున్నందువలన, అట్లుజరుగుటకు మరొకంతకాలముపట్టును. మన తాలూకాబోర్డులకును, జిల్లాబోర్డులకును, మునిసిపాలిటీలకును జాతీయవాదులను బంపవలెను. కాంగ్రెసుసంఘముగాని మన యుద్ధమునగాని బీదవారియభిప్రాయము గమనింపవలెనట్లు చేయవలెను. ఆన్నివిధములను మనము గాంధీమహాత్మునిసంకల్పమును నెఱవేర్చవలెను.

వె. శేషగిరిరావుగారు

వెనుకమాడి శేషగిరిరావుగారు అంతట మాటలాడిరి. మహాత్ముదాల్లిగారును షేకతాలిగారును వారి తల్లియు జాతీయోద్ధయమునందు పనిచేయుచున్నారు. వారిలో మాలనా షేకతాలిగారు అనారోగ్యముగనున్నారు. త్వరలో ఆరోగ్యము గలుగవలెనని యాశీర్వాదించుచు నొక సందేశమును బంపవలెనని నేను నూచించుచున్నాను. ఖద్దరు ప్రచారమునకై తజేకడిత్తో పనిచేసెదనని మాలనా షేకతాలిగారు కాకినాడయందు చెప్పి అందులకు తగినట్లు తమకార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనిరి. ఆయనయు, ఆయనసోదరుడు మాలనామహాత్ముదాల్లిగారును ఇదివరలో దౌర్జన్యవిధానమునందు విశ్వాసము గలిగియుండిరి. ఇట్టి సింహముల రెంటిని మహాత్ముడు లొంగదీసి వారిని కేవలము శాంతమార్తులనుగ మార్చి వారి సహకారముతో దేశమునందు హిందూ ముస్లిము సఖ్యతను కుదిర్చినాడు. మహాత్ముని కొకగొప్పగండము తెప్పినది. వారి కారోగ్యము కొంచెము కలుగ గానే తనపౌకర్యముల నైన పాటింపక, స్వరాజ్యోద్ధయమునై చిత్తము మరలినది. వారికి సంపూర్ణాశోగ్యము గలిగి ఈప్రాంతములకు వచ్చునప్పటికి గూడ ఆయన యువదేశముల ననుష్ఠింపక ఇంకను మనము ఇట్లే యుండవలసినదేనా? జయంతి వేంకటకీరీతిరావుగారు

పిమ్మట జి. వెం. కీరీతిరావుగారు గాంధీమహాత్ముడుమైదునకు బొవుటతో అసహాయోద్ధయము నశించినదని రంగయ్య నాయుడుగారు నుడివిన పలుకుటకు నిరుత్సాహము జెందవలదని చెప్పి అంత ఉద్యమము నశింపలేదనుటకు నిదర్శనములను దెలిపిరి. నాయకుడు లేనపుడే ప్రజాశక్తి విజృంభించి గురుకాబాగులోను ఇమ్మ మతస్థల సత్యాగ్రహము నాగపురజాతీయపతాక సత్యాగ్రహము ముల్తీపేటలో తాతాకంపెని ఖార్కాల సంబంధమగు సత్యాగ్రహము, బోర్సారులో ఆదనపు పన్ను విషయమున ప్రస్తుతము జయిట్లోను సత్యాగ్రహములు ప్రారంభమై యన్నిచోట్లనువిజయముగాంచినపుత్రాంతమును విఫలముగా దెలిపిరి. గాంధీ మహాత్ముడు లేకున్నను ఇతర నాయకులు బయలుదేరి ప్రభుత్వము నెదుర్కొనుటకు నూతన పద్ధతిని గనుపకవి కాసనసభలలోనుగూడ ప్రతిష్టంభన మారంభించి ఉద్యమము నొన సాగించుచున్నారని తెలిపిరి. ఈ విషయములన్నింటినిగమనించి ఉద్యమము నశింపలేదను దైర్ఘ్యముతో ప్రచారకులకు ప్రజలు సహాయము జేయుచు మహాత్ముడు విధించినకార్యక్రమమును కొనసాగింపవలెనని రావుగారు చెప్పిరి.

యామినీ పూర్ణతిలకమ్మగారు

చివరకు యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారు సహజవాక్కుధారనముతో సభ్యులమనములకు నచ్చునట్లు ఉపన్యసించిరి: ఖద్దరు ప్రాముఖ్యమునుగూర్చి ముఖ్యముగా నుడివి, ప్రతిని పండించి, దానినుండి స్వయముగా వస్త్రముల నేయించుకొను విధానము వేదకాలమునుండిగల అదిసిద్ధాంత మని తెలిపిరి. పాశ్చాత్య నాగరము ఏరితిగా వచ్చినదో ఆరితిగానే బోవునుగాన దానినమ్ముకొని మనము స్వధర్మములను విడనాడగూడదని జెప్పిరి. ఆంగ్లేయవిద్యను కేవలము భుక్తికై మనపిల్లలకు నేర్పించుట తప్పనియో, మనదేశ గౌరవమునకు ఇతర దేశములవలన హాని కలుగునపుడు ఆయాదేశములకు బోయి విశేషానందస్వామిగారి వలె స్వదేశ గౌరవమును కాపాడుటకును ఇతర దేశవ్యత్రులను దెలిసికొనుట కొకవేళ ఆంగ్లేయ విద్య నెర్చుకొనవచ్చునుగాని, కేవలము భుక్తికొనే బానిసత్వమునకు బాలరను బింపగూడదని దెలిపిరి. ప్రజలెల్లరు ఉత్సాహముతో కాంగ్రెసు సభ్యులుగా జేరి ఉద్యమమునకు తోడ్పడవలెనని కోరుచు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

అధ్యక్షునికి కందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

బెంగాలు శాసనసభ

మొత్తము బడ్జెటును త్రోసివేయుట

లిట్టును ప్రభువు ఉపన్యాసము

కలకత్తా, మార్చి 18:—బెంగాలు శాసనసభలో ఉపన్యాసమును లిట్టును ప్రభువు చేసి మొత్తము బడ్జెటును నిరాకరించుటకు గలగు ఫలితములను గూర్చి ముగించెను. అతడు బుట్టు చెప్పెను:—మొట్టమొదట ఆయనయే మన ముగ్రహము రాజీనామాలు సీయవలసి వచ్చెను. ముగ్రహము లేకుండుచున్నట్లు దేవుని చాటుకుంటున్నట్లు త్రొక్కివేయుట నియమించుట, క్లిష్ట పరిస్థితులు సుధించినవి గనక ముగ్రహ నియమించుట సాధ్యము కాదు. ప్రజాశాస్త్రకాళును నేనే ధరింపవలసియుండును. ప్రజాశాస్త్రకాళులై బ్రిటిగుంటును నమకూర్చుట కా కధికారులను, కావున బడ్జెటును నిరాకరించుటకు సాధ్యమై కాళులను నష్టముగలుగుట కవకాశములేదు. ప్రజాశాస్త్రకాళులను నష్టముగలుగుట అధికారములేదు. సింగిలు గ్రాంటును నమకూర్చుట యాచన కోర్కెలయై యాదేశమును. రాష్ట్రముయొక్క కాంటినింటును నమకూర్చుట అవసరమని కెట్టి యాయన భక్తులను జేయవలయును. కాని దేనిని నమకూర్చలేదు. ఈయన భక్తులను కొంత కాలం చేయవలయును. ఇట్టి భక్తులను చేయవలయునైన ప్రభుత్వ కృత్యములైన దృఢపాఠశాలలు, కళాశాలలు మొదలగు ప్రభుత్వ సంస్థలను కాళులను నిధులను నమకూర్చుట. అతడు తలంచినట్లుయిన తీరగాండ్రు తీరముల నిర్మింప జూడ ఆయా సంస్థలను నడపవలయును. కాని అంతకుండు ఆయన ఏమియు చేయకాలదు. అభివృద్ధి మార్గమును కనుగొనెను.

ప్రభుత్వ సహాయమును బొందుచున్న సంస్థల విస్తీర్ణము అట్టి సహాయము లాపి చేయవలెను. దేశము లకత్తా విశ్వవిద్యాలయములను యికముందు ప్రభుత్వ సహాయముండదు ఇకలా భారములేవియు లేనందున దేశము విశ్వవిద్యాలయము మూసివేయవలసివచ్చును. స్థానిక సంస్థలనుగూడ ఎట్టి సహాయమును యాయవలెను ప్రైవేట్ విద్య కై స్థానిక సంస్థలను విచ్చుచున్న 18 కుటుంబములు ఆపివేయవలెను. మ్యూనిసిపాలిటీ జిల్లాబోర్డుల కొరతగలదు ఏ లక్షల అప్పులను నిలిపివేయవలెను. ఆరోగ్యము నిట్టి కడుపాటుములకొరకై మ్యూనిసిపాలిటీ జిల్లాబోర్డుల కొరతగలదు 19 లక్షలను కైద్యకాలము నిమిత్తమిచ్చుచున్న ఏ లక్షలను గూడ యికముందు వీయవలెను. సాధారణముగా జాతీయ నిర్మాణకాళులు నశింపవలసివచ్చును. విద్య ఆరోగ్యము, కైద్య సహాయము, కృషిసహాయము మొదలగు యెడలను వానికి ప్రభుత్వమును ది ముట్టినవలెయును కలగదు. ఇందువలన ప్రభుత్వమున కేమాత్రమే సహాయము కలగదు. ప్రజల కే సహాయముగలగును.

ప్రభుత్వమునా విట్టిని ఎక్కడైనా తలంపవలెను గలదు ప్రభుత్వమును ముగించెను. ఈ కట్టిబాధ్యకర్తలు లేకుంటే దేశమునా దృఢపాఠశాలలు, కళాశాలలు, ప్రజల కడుపాటలను సభ్యులే జవాబువారి వహించవలెనియు గలదును చెప్పెను. సభ్యులు కొంత కాలం దేవును భక్తులై కై నం ప్రభుత్వరూపి రాజ్యపరిపాలన సాగించుట నిధులను నమకూర్చుటనుచిందా? లేక, బడ్జెటును నిరాకరించుట త్రోసివేసి, సభ్యులు కొంతకాలం ఎట్టి సహాయమును చేయవలెను ప్రభుత్వమును నిలుపుట మంచిదా? అని సభ్యులను గమనించెను.

బడ్జెటు చర్చ

స్వరాజ్య వాదులును జాతీయవాదులును లేచిపోవుట

కలకత్తా, మార్చి 18:—బడ్జెటు నిరాకరణవలన నమకూర్చుట చర్చ జరుగుచున్నప్పుడు విద్యార్థులు తి హుక్కాగాడు మట్లాడు చుండగా స్వరాజ్యవాదులను జాతీయవాదులును కొన్నింటులను అభ్యంతరము తీసికొని నమకూర్చి ఒక్కసారిగా అనవృత్తితో వెదలిపోయిరి. గవర్నరు కథను విచ్చి బడ్జెటును నిరాకరించినందున గలగు గమములను తెలియజేసెను. బడ్జెటును సహారా బహుమత్ లాండు రెవెన్యూ భక్తులకొరత 3866000 గాంటును కొరతను కల్గివున్నదియు దిమాండులను నిరాకరింపునదియు, 120 తీర్మానములండెను. శిమాండులను నిరాకరించవలెను ఒక్క తీర్మానము కేవలం కల్గిన తీర్మానము లన్నియును, ఉపసంహరింపబడెను. దాక్తురు కే. యం. నేను గొప్పా, స్వరాజ్యవాది యీ దిమాండులను నిరాకరింపు దని తీసికొనిపోయెను. విప్లవప్రభుత్వమును శాసనము జేయుట కన

శ్రీ ప్రజాశాస్త్రమును చెప్పెను. ప్రజలయొక్క అవస్థను అంగీకరింపగలదు ప్రభుత్వము యొక్క ఉద్దేశ్యమును గురించి తన బడ్జెటు ఫార్మును బలపరుచుటకు లభించు చొప్పున చెప్పెను. సంస్కరణములను బలపరుచుటకు అధికారమును వచ్చియున్నది. ప్రజలయొక్క కోర్కెలను ప్రభుత్వము తీరవలెను. కాంటింటులను కాన్సర్వేషన్ లు జరుగవలెను. రాజకీయ ప్రైవేటు విడుదల చేయవలెననియు ఒత్తిడి జేయునట్లు చట్టములను తొలగివలెననియు సభలో ఆయోజించిన తీర్మానములను అనుమతించుటలేదు. తమ దిమాండులను ప్రభుత్వము నిరాకరించినందునను, ప్రజాశ్రీ ప్రజాశాస్త్రము ప్రభుత్వము వివరంబులను, రాజకీయ ప్రైవేటు ప్రభుత్వము విడుదలచేయవలెనను, ఒత్తిడిజేయు చట్టములను తొలగివలెంద ప్రభుత్వము ఉంచినందునను, దేవులై యధికారమును ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కియ్యవలెనను ఈ దిమాండున కట్టుకొన్నచున్నామని అతడు చెప్పెను.

వీరవై దీక్ష మైస వర్చ జరిగెను. చాల మంది సభ్యులు పాల్గొనిరి. స్వరాజ్య స్వతంత్రవాదులు సేతుకపూగారి గాంటు నిరాకరణ తీర్మానమును బంపించిరి. యూరపియన్లు అను, ఉద్యోగులు అను, మితి వాదులు అను అభ్యంతరములే. విద్యార్థులు కంత్రి ఆనందముల హుక్కాగాడు తీర్మానమున కడ్డుపెట్టుచు దిమాండు గాంటుచేయవలె గొయ్యయెడల ప్రభుత్వోద్యోగులకు తీరము లియవలెననియు నిట్టిని కొరకని విషయము కాదనియు చెప్పెను. ఇండియా ప్రభుత్వంట్లు పార్లమెంటువారిచే మార్పుచేయవలెనని సమరంబులకుగాని జరుగవలెనని యున్నదనియు, దానికి కాలముకట్టుచున్నది నీరడు తరువార చెప్పెను. ఈ యన మాట్లాడుచుండగా మధ్యమధ్య అనేకసారులు అడ్డగించిరి. అంతకు యం. “నన్ను కాది వచ్చును ముగించియేదా? లేదులేదని కే. అ. బుద్ధిగలవని మేదా? లేకులేదు పరువును ర్వాదల పనియేనా అని అడిగెను (లేకులేదని కే. అ.)

అభ్యుత్తుడు:—క్రమభంగము కనీసము. క్రమభంగము కానియ్యదు.

నమకూర్చుట:—పరువును ర్వాదల లక్షణములు ప్రభుత్వమువారి సాక్షిదా?

నమకూర్చుట:—వెదమనవలెగా తెలిగినవారిసాక్షు. అభిరంధర దత్తుగారు జాతీయవాది:—అది అనడమేమిటకాదు.

అభ్యుత్తుడు:—(సమరంబును. ఆరబుల్ ముగిసి అనిధముగా అడ్డుపెట్టిన యెడల ఆయనకు కొంతమంది అనవలె బుల్ సభ్యులు తెలుసుకొనవలెను.

సి. ఆర్. దానుగారు:—నీవు వెదమనవలె కాదని వికనభ్యుత్తులతో చెప్పవలె ఆనందముల ముగిసి అధికారము కలదునీ నమకూర్చవలెదా?

అభ్యుత్తుడు:—నరబుల్ ముగిసి అటుక జేయవలెననియు చెప్పలేదని దానుగారికి తెలుసును. ఎడతెగని నిధులను అయ్యను లడ్డగించిరి. (దానుగారుతో) మిమ్ముల సొంత భాగముగా అడ్డగించినట్లుయిన మాకు కొంతమంది చెప్పిదే.

దానుగారు:—అయ్యో, నేనేంభయ్యతోను నీవు వెదమనవలె కాదని మాత్రము చెప్పవలె చెప్పవలెను.

నమకూర్చుట:—అటుకజేయవలె నేను చెప్పలేను. దాక్తురు నమకూర్చు (స్వరాజ్యవాది) ఏదో చెప్పవలె లేదు. అప్పుడు అభ్యుత్తుడు క్రమభంగము చేయవలెనని అగ్గి యెత్తి చెప్పెను. “ఈవిషయమున దాక్తురు నమకూర్చుకోవలెను విగించుకోవలె కానియ్యవలెను”

అప్పుడు స్వరాజ్యవాదులును జాతీయవాదులును కథనుండి లేచిపోయిరి.

కాన్సెల రెపటికి కాయదా వేయబడెను. (అ. ప్ర.)

కలకత్తా కార్యరేషను ఎన్నికలు

స్వరాజ్యపక్షమువారి సంపూర్ణ విజయము 63 స్థానములలో 53 స్థానములను గెలిచిరి

కలకత్తా, మార్చి 19:—కొత్త పురపాలకసంఘమునము క్రింద కలకత్తా కార్యరేషనునకు జరిగిన ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షమువారు పోటీనైన స్థానములలో దాదాపు అన్నింటియందు విజయముంది. కార్యరేషనులో ప్రజలచే నెన్నుకొనబడునట్టి 63 స్థానములలో 53 స్థానములను వీరు నమకూర్చుకొనిరి ఏమి 46 మందిపోటీ తీరవలెననుచుండి. కురుదస్వరాజ్యము నా తీరము ఒకటిపోయి. ప్రభుత్వ విమోచితసభ్యులతో కలసి కార్యరేషను సభ్యుల సంఖ్య 80 కంటె వీరు నాక 5 గురు ప్రముఖులయిరి. (అ. ప్ర.)

ఎన్నిక గోల

తప్పు పోషణము చేపట్టినందుకు శిక్ష

కలకత్తా, మార్చి 17:—నడుమ పోషణము చేసిన వారిపై మూర్ఖులు గ్రీవులు ముబారక్ గార్ల యెదుట, అన్యాయముల కొరవాజులుగా వీరగజి దివ్యుటి క్లిమిజిస్తీలుగారి యంత్రుత్వము గిరింగ, వ కన్ ప్రా తరపుకొన్న సాక్షులను పిట్టములను పిట్టములను శిక్షించునని ఒక ట్టి పెట్టబడెను.

ఈ కేసు నడచిన కలంబరులెల్ల దక్షిణ హవీగజి కుండి ముకమ్మరేతర (తెలిగిగా అన్యాయ శాసనమును కొనవలెనని జరిగిన యెన్నికలలో పుట్టింది. ఈ స్థానమునకు యద్దన అభ్యుత్తుడుండి, అప్పుడు కంత్రిగా నుండి రాయబహదూర్ ప్రమాదచంద్ర దత్తు ఒకరును, కే. కే. హరే (కన్ దగ్గర) ముగియకలె నెయ్యనాడు. ఆదిదాండు మారేగిదని తరువువాడు. ఎన్నికల రేపుకనుననగా ప్రమాదని ఏజంటు 25, 60, ముది లాటిదారులతో మారేగిదనికి ఒకటిచ్చినాని కొట్టుదుమని తెదగించిట్లు హవీగజి మేజిస్తీలు కడ్డుకుట్టవలెనని చెప్పెను.

ఎన్నికలబరిగిన మురవాడు ప్రమాదని ఏజంటులే కేర్వాలు చేయవలెన లాటిదారులతో కొట్టుబడి ముగియద్రుత తిగి అజివేషను పెట్టుకొనిరి. మేజిస్తీలు, పోలిసువారిని విచారించున నెను. అడివల్ పోలిసునూపచ్చెంటు కే. కే. కాను విచారణకై కలిగివేసెను. ఈ విచారణ సుబంధమున బలవంత సాక్షులమును పుచ్చుకొనుటకు కే. కే. కానుగారు సాక్షులను వెత్తముతో కొట్టెని పిట్టముల చెప్పెను. కానుగారు పిట్టములను శిక్షించుట కగజ్జవేసెను. మేజిస్తీలు విచారించి యీ చెప్పిన స్టేటుమెంటు అబద్ధమని కనగొని పిట్టములను శిక్షించు నెను. శ్యామసుంద్రులొక నిజమను నొసంగిరి. (అ. ప్ర.)

స్థానిక వార్తలు

తహతానోటీసు:—కక్షిణ ఆఫీకాట బోర్డు కుసూ మదక ను జనరలు పోస్టాఫీసు వద్ద 22, మార్చి 6-25 గల కరక పుచ్చుకొనునని

క కపోతలం:—ఎ. వి. భావోదరాపుగారు, కానర సభ్యులు నేను మదకాను కచ్చి.

మదకాను కచ్చి కంపెనీ ప్రాధికార మేజిజిబి ఎఫ్. వి. వాదెనుగారు : స్వ. కృతి గుంటకల బోయిరి.

మైసూరు:—గుర్బినాటక సంఘము:—ఈయన క నమానునాడు కేర్తి (గుంటకల) తిగట్టి కేర్తి “అన్యాయ” నాకకళనము “తప్పవలెనని” మదకానునను కచ్చిద నన ప్రదర్శించును.

వ్యాయామ వార్తలు

ఎస్. వి. వి. ఎ. పెన్నిను బటలు

మొట్టమొదట కచ్చి సభ్యులగునె పెన్నినుబంధముల ప్రదర్శించునని ముగియెను. మదకానునను కచ్చి కంపెనీ. కానరకచ్చిగారు సార్వభౌమరావుగారి ఒకటిగి. మొదట, కేర్తికొక్క ప్రభుత్వకొరత కానరకచ్చిగారు తొలగవడి, కచ్చియెనుగా కానరకచ్చి కచ్చిమొట్ట ఒకటిపోయెను. ఏ తిగ్గిన రెండుపెట్టలను ముగియగొనెను. కచ్చియెను దేవులూ త్రిమమైయెను కింగారజేమగార్లు, కచ్చియెను కాలయ్యగార్లు ముగియెను ఒకటిగి. పెన్నినునది, ప్రమాదగార్లు కచ్చిగి ముగియగార్లు అతిముపుగా త్వరలో వడింది.

సోరరు వివరములు

సి. రామస్వామిగారు సార్వభౌమరావుగారి ఒకటిగి. 5-7, 6-0, 6-1.

మిక్కిమదలుబ్బ:—గుడ్లపాండునతి సింగారజేమ గారు, కచ్చి సభ్యుల తాలయ్యగార్లు ఒకటిగి.

6-1, 6-4.

బెన్నినునది, ప్రమాదగార్లు, కచ్చియెను, ముగియగార్లు ఒకటిగి.

6-1, 6-8.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 నవంబరు 19 వ తేది

బుధవారము

ఆర్థిక చట్ట నిరాకరణము:

దాని ఫలితము

ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించినందులకు, లండను ట్రైమున్స్ పత్రికకు పట్టరాని కోపముగలుగుట వింతగాదు. సంస్కరణాభివృద్ధి యిశమిద జరుగనేరదనియు, హిందూదేశము శిక్షమెందవలసిన కాలమింకను బెరుగుననియు, ట్రైమున్స్ పత్రిక భయపెట్టుచున్నది. ఇట్టి బెదిరింపులు బయల్పెడలునని ఎంచియే సంస్కరణ శాసనమును రద్దుజేసినను తాను విచారించనని మూలవ్యాగారు బలికిరి. సంస్కరణములున్నను లేకున్నను, నిరంకుశత్వము నిలిచియే యుండును. సంస్కరణములు నిలిచియుండుటచే, నిరంకుశత్వము వానివెనుక దాగియున్నది. ఆతెరను తొలగించినచో, నిజస్థితి ఎల్లరకును పాడగట్టును. ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుటచే బ్రిటిషుజాతిభయపడదని, ట్రైమున్స్ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమునకు వెనుకకుండుట, గొప్పతనము గానేరదు. ప్రజాభిలాషలను గౌరవించుటచేతనే, పాలకులు దాంపృద్యులని పేర్కొంటురు. అసహాయవాదులు శాసనసభలో బ్రవేశించుటచే అసహాయోద్యమ ముంఠించుననియు, అంతయు చల్లబడుననియు, భావించిన ట్రైమున్స్ పత్రిక మరలవిప్లవమును పరికించుచున్నది. విప్లవభావము నూతనాకారము దాల్చెనట. స్వాతంత్ర్యభావమొకమారు ప్రజలలో నాటుకొన నపివ్వట, ఆది బెరుగకయిండునా? దానిని నిర్బంధించి బ్రయత్నించినకొలదియు, నయ్యది విస్తరించుట తథ్యము. ట్రైమున్స్ పత్రికా గణితమంతయు వ్యర్థమయ్యెను.

ఎట్టికష్టములు గలిగినను, ప్రభుత్వముమాత్రము కొనసాగుచుండుననిమాత్రము ట్రైమున్స్ పత్రిక సంతసించుచున్నది. కాని ఎవరు కాదని? ఎట్టిప్రతిష్ఠంబనలకు బూనినను ప్రభుత్వపరిపాలనము యథేచ్ఛ కొనసాగుననుట, తెలిసినసంగతియే. అధికారవర్గమునకు, సంస్కరణశాసనము సర్వాధికారముల సౌకర్యమున్నపుడు, వేరొకరితి కలుల జరుగును? స్వపరిపాలనము సుపాదించవలెననిన, ప్రజాశక్తిని పుద్ధిజేయవలెను. జాతీయనిర్మాణమును కొనసాగించవలెను. ఈపనియంతయు శాసనసభలకు వెలుపలనే జరుగవలెను. ప్రజలు స్వశక్తిపై నాధారపడియుండునంతవరకు, ఎవ్వరెటుల బెదిరించినను నష్టముండజాలదు. కాని ఇంకటితో సంతృప్తిజెంది ముఖ్యమంత్రి నిర్మాణకార్యమును మరచినచో, భారతవర్షము మరల సంస్కరణముల యండను జేరవలసివచ్చును. అప్పుడు అధికారవర్గము భారతీయులను మరింత చులకనగ జూతురు. ఆర్థికచట్ట నిరాకరణమును తమాషాయనిగాని, వేశాశోభమని గాని ఎంచుట వికారము. ఇందకనుకూలము గ వోటుజేసినవారు, రేపటిదినుసు మరల భైత్యుకపద్ధతుల నవలంబించ వీలులేదు. అందుకు బూనికొనుచో తమకు తమదేశమునకును అవమానము దెచ్చినవారయ్యెదరు. మరచికోచెక్కో, జాతీయపక్షమువారి మార్గము నవలంబించిరి. ఇకమీద వెనుకకు దిరుగుటకు వీలుండదు.

ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించినవారిని ఇంగ్లండు గాని, పార్లమెంటు సభగాని, హైందవాధికారవర్గముగాని ప్రేమతో జూడజాలదు. తమకు లేని పోనిచిక్కులు గలిగెనని, లేబరుపక్షమువారియనుగుండకమానకు. ఇట్టికార్యము, హిందూదేశాభివృద్ధిని వెనుకకుమరల్చెనని డెయిలీక్రానికలు పత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈ పద్ధతులవలన స్వపరిపాలనము లభించదని, క్రానికలు పత్రిక భయపెట్టుచున్నది. ఇంతవరకొనగినసంస్కరణములకయినను భారతీయు లర్హులగురా గారా యని, సందేహము ప్రబలుచున్నదట. మితవాదులయినను దేశమును కాపాడనలలకు, డెయిలీక్రానికలు పత్రిక ఎంతయు చింతించుచున్నది. గడుపు పిమ్మటనయినను, సంస్కరణములు మారవనిదెలుపుటకు, డెయిలీక్రానికలు బోలుపత్రిక లివ్వబడినందు ప్రయత్నించుచున్నటుల జోచును. ప్రస్తుత సంస్కరణములను నమ్మకొనినచో, ప్రతివారును భయపెట్టుటకు బూనికొందురు. ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతను నిర్ణయించెడి యధికారము, అన్యులకుండనంతవరకు, హిందూదేశము ముక్తిపడదు. అన్యజాతి పరిపాలించుచున్నపుడు, ప్రజలు పరీక్షలలో కృతార్థులయిరని జెప్పుటకు వారు సహజముగ సమ్మతంపరు. ఏదియో నెకలోపము వారికి గనుపడుచునే యుండును. స్వార్థచింత వారిని పురికొల్పును, సత్యము సంగీకరించుట కడ్డుపడుచుండును.

ఆకారణముచే, ప్రజలికమీద పరుల యనుగ్రహముపై నాధారపడియుండి లాభము లేదు. చీటికి మాటికి బెదిరిన లాభములేదు. పార్లమెంటు సభవారి యనుగ్రహమును కోల్పోయినందుకు, విచారించజనదు. ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుట యొకఎత్తు. పరాశ్రయభావమును విడనాడి స్వశక్తి నాధారముజేసికొని విజృంభించుట వేరొకఎత్తు. చట్టమును నిరాకరించిన శాసనసభ్యు లీసంగతిని గ్రహించవలెను. ఇదివరకుజరిగిన దొక లెక్కలోనివిగాదు. ఇకముందు జరుగవలసిన పని చాలయున్నది. జాతీయపక్షమువారి కార్యభార మినుమసింపినది. శాసనసభాప్రవేశ మొక యెత్తులలోనిది. స్వతంత్ర నిర్మాణములులగాక, స్వరాజ్యసిద్ధికి దోహద మొసగలదు. అన్ని పక్షములవారును జేరి, దీక్షతో నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించవలసిన యవసరము తలస్థించినది. ఈవిషయమై సుస్థిరగిన, స్వరాజ్యసిద్ధి దూరమునకుజనుట నిశ్చయము. శాసనసభలకు వెలుపలనున్న అసహాయవాదు లీ సమయమున తమ శక్తినంతను వినియోగపరచి, స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడుట ధర్మము. ఇట్టి యనుకూలసమయమును వృధాబోనిచ్చుట దోషమగును. దేశమునకంతకును స్వశక్తిప్రభావము అద్దమునందువలె గన్నట్టుచున్న సీసమయమును వదలి, మరల వెనుకకు మరలుట న్యాయమగునా?

కీడులో మేలన్నటుల, ఆర్థికచట్టనిరాకరణము వలన ఎల్లరకును మేలు గలిగెను. బడ్జెటునందు ఉప్పుపన్నునుదొలగింపక, ప్రభుత్వమువారు రెండు రూపాయలకు నిలిపియుంచిరి. ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించినపిమ్మట, రాజప్రతినిధిగారు సర్టిఫైజేసి, తిరుగ నాచట్టమును శాసనసభకు పంపునపుడు మాత్రము, ఉప్పుకన్నును రు 1-4-0 లకు తగ్గించివైచిరి. అనుకూలవీరితిగ నిట్టిఫలితము గలిగినందులకు ప్రజలు సంతసింపకమానరు. ఉప్పుపన్నును, ఇండియా సహాయములై ఇంకను చులకన జేయుచున్నాడు. ఉప్పుపన్నువలన ప్రజలకేమైన కష్టము గలిగెనా యనియడుగ, పన్నులన్నియు కష్టముగనే గనుపించుననియు, రాజకీయ వ్యక్తము ఆందోళనమును వృద్ధి జేసెననియు రిభర్సు గారు బదులుజెప్పిరి గాని, హైందవ జనసామాన్య

దుస్థితిని గుర్తింపరయిరి. ఎవరికష్టమున్నను లేకున్నను, ఉప్పుపన్నుమాత్ర ముంటిరించినది. రాజప్రతినిధిగారు ఆర్థికచట్టమును సర్టిఫైజేయుటతో క్రొత్త మార్గము నవలంబించిరి. అధికారులు తలచిన నేమి జరుగకుండును? ఇప్పుడే క్రొత్తనిబంధనలను తయారుజేయించుట తలస్థించెను. ఈనిబంధనలు ప్రభుత్వమువారికింకను నెక్కుడు నిరంకుశాధికారముల సౌకర్యమున్నవి. శాసనసభలను మరింత నామమాత్రము గావించుచున్నవి.

ప్రభుత్వచట్టముగూర్చి చర్చజరుగుచున్నపుడు, చర్చను వెంటనే నిలిపివైచి రాజప్రతినిధిగారు గౌరవవిధమున శాసనముగావించవలెనని, హైందవ శాసనసభను నిర్బంధించుట కీనిబంధన లధికారమొసగుచున్నవి. శాసనసభవారిందు కంగీకరింపనిచో, చట్టమును వెంటనే శాసనము జేయుటకు ప్రభుత్వమునకధికారముగలదు. సంకుచితనిబంధనలు దొలగి, సంస్కరణశాసనము విశాలముగ నుండవలయుననిగోరుచున్న సీతరుణుడును, ప్రభుత్వమువారికింకను ఎక్కు డధికారములు ప్రసాదించబడుట చోద్యము గాదా? నూతన నిబంధనల ననుసరించి, రాజప్రతినిధిగారు మరల శాసనసభవారికే సీచట్టమును బంపిరి. రెండవ మారును, హైందవశాసనసభవారి చట్టమును నిరాకరించి తమ గౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ఇకమీద స్టేటుకాన్సిలుసభలో సీచట్టముంగీకరింపబడి శాసనమగుటకు సందియములేదు. సంస్కరణశాసనము, ప్రజలకెట్టి హక్కుల నొసగలేదనియు, పాలకుల యధికారముల నినుమాయు దగ్గింపలేదనియు, స్వరాజ్యసిద్ధివలన ప్రజల కష్టము లంతరింపవనియు, ఇంత స్పష్టముగ నిదవర కెన్నడును వెల్లడియై యుండలేదు. సందియములన్నియు నింతటితో తీరగలవు. ప్రజలికమీద ప్రభుత్వ మేమిజేయునో యని వి తర్కించుచు గూర్చుండక, తమవిధ్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చ బాటుపడవలెను. ఇక్కార్యము జనుప్రదముగకొనసాగునని, బాహ్య పరిస్థితు లెటులున్నను స్వాతంత్ర్యము సిద్ధింపక మానదు.

ఆత్మార్థి పరిపాలనము: మద్రాసు శాసనసభ

మద్రాసుశాసనసభలో ఆత్మార్థిపరిపాలనము గూర్చి నిన్నటిదినము జరిగిన చర్చ జూచిన, ఎట్టి దుస్థితిప్రబలియున్నదోగ్రహించవచ్చును. మంత్రుల పరిపాలనక్రింద ఆత్మార్థిపరిపాలనము చక్కబడుటకు మారుగ మరింత యధ్యాన్నమయినది. మద్యపానమును నిరోధించుటకు తామెట్టి ప్రయత్నమును సలుపక మీదురుక్మిలి సంస్కరణ ప్రయత్నముల కడ్డుదగుటచు వారిని కారాగృహముల కంపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి కొక లక్ష్యముగాని, దానిని జేరుటకు వలయు సాధనముల నిర్ణయముగాని, గన్నట్టు. ఇ. డబ్ల్యు. లీగారు సూచించినటుల, వీరిదృష్టి ఆత్మార్థి రివిన్యూపై న మాత్రమే నిలిచియున్నది. ఎక్సైజురాబడి తొలగినయెడల, దానిని భారీ జేయుట ఎటులనని వీరు విచారించుచున్నారు. ఇట్టి విచారము అధికారులను ప్రేరేపించుచుండు సంతకకు ఆత్మార్థిపరిపాలనము చక్కబడనేరదు. మద్యపాన దురభ్యాసము తగ్గనేరదు. ప్రజల నవీనులగా వించి, వారిని అన్ని విధములను క్రుంగజేసి నాశనముగావించెడి మద్యపానము వలన రాబడివచ్చిన నేమి రాకున్న నేమి? మద్యపానము దొలగిన, ప్రజలు నుఖులురు. బయల్లో ఖయ్యదీల సంఖ్య తగ్గును. కొద్దులలో నేరములసంఖ్య దగ్గును. ప్రజలసీతిని చెడగొట్టి, వారి సంసారములను పాడుజేసెడి దురభ్యాసము తొలగునని, ఇప్పుడు జరిగెడి

అనవసరపుఖర్చు లెన్నియో దగ్గిపోగలవు. జన సామాన్యపునీతి చక్కబడుటకన్నను, పరిపాలనా సౌష్ఠ్యమునకు తోడ్పడునందర్ని మింకొక టుండ జాలదు. రాబడి తగ్గిపోవుచున్నదని విచారించుట ఉన్నతభావనూచకము గాజాలదు. రివిన్యూపై యాశబెట్టుకొని, ఇతరములగు సాకులను తెలుపుటవలన, ప్రజలలో విశ్వాసము గలుగుట దుర్లభము. మంత్రిగారు సమాధానముజెప్ప బ్రయత్నించిరిగాని, లాభములేకపోయెను. కలము గీటుతో సంస్కరణము జరుగదనియు, తరములు గడిచిపో వలయుననియు, ఆర్భాట ములజేసి లాభములేదని యు, పాత్రోగారు హితమొసగిరి గాని, సంస్కరణ ప్రయత్నమయినను జరుగకముందే కష్టములను ముందుబెట్టి నిరుత్సాహపరుచుట పాడిగా జాలదు. సామ్రాజ్యదేశములతో వీరు పోల్చుట కారంభించిరి. అమెరికానిదర్శనము ఎట్లయెడలనుండగ, పాత్రోగారు దానినేల యనుకరింపగూడదు? మతబద్ధముగు హిందూదేశమున మద్యపాన నిషేధము అమెరికాలోకిన్న త్వరితముగ చేకూరుననుటకు సూచియములేదు. మాటలుజెప్పుట కన్నపనిచురుకుగ జరుగవలెనని, మంత్రిగారు హితమొసగిరి. కాని, శ్రద్ధతో బనిచేసిన అసహాయవాదులకు కారాగృహమున నిష్పంధించుచుండగ, పని ఎటుల జరుగును? ఆర్భాటశాఖవారు తా మెట్లవ స్కరణమునకు బూనుకొనకున్నను, ఇతరులనయినను బుచ్చేయనిచ్చెదరా? ఇందుకు అవకాశ మిచ్చెనమని, పాత్రోగారు రథయమొసగెదరా? అటులగుచో, నిది వరకు నిర్బంధితులయినవారిని ముందుగ వదిలిపెట్టి తమసద్భావమును గనుపరుపవలయును. మంత్రిగారు తా మవలంబించినపద్ధతిని సమర్థించజాలకపోయిరి. మత్రు లెట్టి స్వల్పసంస్కరణములకయినను స్వతంత్రించి బూనుకొనజాలనియెడల, ప్రజలకు వారిపై నెటుల విశ్వాసము గుడురును?

కార్యనిర్వాహక న్యాయశాఖావిభజనము
కార్యనిర్వాహక శాఖనుండి న్యాయశాఖను విడిచివలయునని, కాంగ్రెసుసభ పుట్టిననాటి నుండియు గోరుచునే యుండెను. ఇప్పటికింకను ఆ సంస్కరణము సఫలముగాలేదు. అధికారవర్గమునకు ఆభివృద్ధియనిన ఎట్టివగింపుగలదో, ఇందును బట్టి కనుగొనవచ్చును. రెండుశాఖలను కలిపియుంచుటవలన, ప్రాసిక్యూటరును న్యాయాధిపతియు ఒక్కరే యగుచున్నారు. న్యాయము నీటగలియుచున్నది. లా, ఆర్డరులపేరుతో మేజిస్ట్రేటు లెట్టి నిర్బంధములను విధించుటకయినను వీలగుచున్నది. ఇట్టి సంస్కరణము నెటుల చేకూర్చవలెను? కనుగొనుటకు, కాలిఫోర్నియాలోనిదివరకు ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. వీరిసూచన లతి సంకుచితములు గ నున్నవి. రెండు రకముల జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లు లుండవలయునట. ఒకరు విచారణల జరుపుచుండురు. రెండవవారు లా ఆర్డరులను రక్షించుటకు దగినయధికారములను చలాయించుచుండురు. ఇట్టి ఏర్పాటు ఎవరికిని తృప్తికరముగ నుండజాలదు. ప్రభుత్వమువారికి కమిటీవారి సూచనలుగూడ తీవ్రముగ గనుపించెను. అందుచే వారువేరు సూచనల గావించిరి. సబ్ మేజిస్ట్రేట్లు జిల్లామేజిస్ట్రేట్లు అధికారమునందే నుండవలయునని, ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. మేజిస్ట్రేట్లుశాఖను హైకోర్టువారి పూర్ణాధికారము క్రింద నుంచనిది, రెండుశాఖలను విభజించుట తెలుల వీలగును? జిల్లామేజిస్ట్రేట్లు యిష్టమును కొనసాగించుటకే తదితర మేజిస్ట్రేట్లు ప్రయత్నింతురు గాని, న్యాయమును స్వతంత్రముగ నిర్వహించుట కొడబడదు. ప్రభుత్వమువారి సూచనల ననుస

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివరకు	వాగ్దానములు 7558-9-0	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు ఇదివరకు 4089-8-0
		మద్ది వెంకటరంగయ్యగారు తమకుమా రుని వివాహసమయమున 100-0-0
		మాజేటి వీరభద్రరావుగారు తమసోదరి వివాహ సమయమున 38-10-9
		ఎం. కోదండరామస్వామిగారి ద్వారా, విశాఖపట్నము 23-8-0
		ఆకెళ్ల వెంకన్నగారు, దువ్వూరి జమీం దారుగారు, గంగలకుమ్ర 16-0-0
		చిలుకూరి పుల్లమ్మగారు, ఉయ్యూరు 5-0-0
మొ	7558-9-0	మొ 4272-10-9

రించిన, ప్రస్తుతస్థితిలో నినుమరియు నభివృద్ధిగలుగ జాలదు. న్యాయశాఖను, కార్యనిర్వాహకశాఖ నుండి విడిచియుటకయినను అంగీకరింపనివారు ప్రజలను స్వపరిపాలనమునందు నుశిక్షితులుగ గావించుట కంగీకరించెద రనుట, ఆడియాశ యగును. ఇట్టి స్వల్పసంస్కరణముల కొరకు కష్టపడు కొలదియు, ప్రధానలక్ష్యము దూరమగుట దప్ప వేరు లాభ ముండజాలదు.

విచిత్రపు విజ్ఞాపన
ఉక్వపన్నును తగ్గింపవలయునని దేశమంతయు గోరుచుండ, రు 2 లకు నిలిపి యుంచవలెనని, మద్రాసు శాసనసభ్యులు గొందరు సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులకు తంతివార్తనంపిరట. వీరిలో ప్రభుత్వసభ్యులుగూడ గలరు. వీరి దేశభావనానము నెంతని కొనియాడవచ్చును! పాపము వీరికోర్కె నెంతేనందులకు వీరి నూరడింపవచ్చును. మద్రాసు శాసనసభవాగు, అభివృద్ధి నడ్డగించుటలో నిదివరకు పేరొందిరి. ఇప్పుడు మరల వెనకటిమార్గము ననే నడుచుచున్నారు. రాష్ట్ర కప్పములకును ఉక్వపన్నుకును బ్లా కెట్టు గారు ముడిపెట్టుటచే, వీరు వారివలలో బడిరి. న్రతముచేసినను ఫలము దక్కలేదనుటలు, ప్రజలకు నష్టదాయకమగు చర్యకు వీరంగీకరించినను రాజప్రతినిధిగా రంగీకరింపరయిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు రాజకీయవిషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనరాదను సూత్రము గాలికెగిరిపోయినది. ప్రజాశయములను నిరోధించుటకు వీరు ముందుకువచ్చిన, తప్పులేదు గాబోలు! ఉక్వపన్నును నిలిపియుంచగోరినసభ్యుల నామములు మాత్రము దేశచారిత్రమునందెల్లపుడును నిలిచి యుండగలవు.

ఒకనవరణ:
నిన్నటిదినము ప్రధానసంపాదకీయ వ్యాసమునందలి చివరభాగము, అచ్చుపనివారల పౌరబాటుచే, తంజావూరు రిసెటిల్ మెంటు అను శీర్షిక క్రింద జేర్పబడెను. అందుచే చదువరులకు సంబంధము దెలిసియుండకపోవచ్చును. "శాసనసభవాదిచే త్రోసివేయబడిన ఆర్థికచట్టము" అను మాటల నుండి వ్యాపారాచివరవరకును ప్రధాన వ్యాసముతో జేర్చి పాఠకులుచదువుకొన ప్రార్థితులు. ఆంధ్రవం.

మహాత్మని ఆరోగ్యాభివృద్ధి

ప్రయాణపు బడలిక పూర్తిగా తొలగినది

మెల్లగా నమద్రతీరమున నడువగలుగుచున్నారు "మహాత్మని పూనానుండి అంధేరిజహాకు తీసికొని వెళ్లుటవలన కలిగిన ప్రయాణపు బడలిక యంతయును పూర్తిగా తగ్గిపోయినది. గాయము పూర్తిగా మానిపోయినది. ఆయాసములేకుండా సముద్రతీరమున మెల్లగా నడువగలకే వచ్చినది. మానసికాందోళనము కలుగకుండ చేసినచో కూడా నెలలనాటికి మహాత్మనుకు సంపూర్ణ దారుధ్యము కలుగగలదు. కాని అంతవరకును మహాత్మను కెట్టితోందరయును కలుగనీయగూడదు. సంపూర్ణ మగు విశ్రాంతి నొసంగవలెను. మహాత్మని దర్శింపగోరువారు ఓరిమనహించవలెనని ముఖ్యముగా విన్నవించుచున్నామని" వైద్యులు ప్రకటించిరి. (అ.ప్రె.)

హితకర్తయైన డ్రెస్సును దున్న ముసల్మానులందరును సరభ్యంకింపరాదు. పోలవరపునది నది ముఖమున కులుక్క తీర్థయాత్రకులెట్లు హుసేను రాజుగారును, అరబ్బులు (వల్తేక్ అదరణమును జూపుచున్నారనియు కురుష్కులెట్లు దుర్భిహమును లేదనియు తెలియజేసి. కురుష్కు తీర్థయాత్రకులు హదరాబాదునకు సదా రాకవచ్చుట వారి కెంతయు స్వాతి మోగవచ్చునన్నార మనిరి.

వీరియొకరివద్దనుండి ప్రాంతీకైసరిలను నియోజుంతులు దీక్షాసేవనియు మొదటి యాద్యములో వర మునై కుటు వెనుక బోలవరపునది నది ముఖమున కులుక్క తీర్థయాత్రకులెట్లు హుసేను రాజుగారును, అరబ్బులు (వల్తేక్ అదరణమును జూపుచున్నారనియు కురుష్కులెట్లు దుర్భిహమును లేదనియు తెలియజేసి. కురుష్కు తీర్థయాత్రకులు హదరాబాదునకు సదా రాకవచ్చుట వారి కెంతయు స్వాతి మోగవచ్చునన్నార మనిరి.

ఇండియా పభుత్వ ఇనుకాదులనిమిత్తము ఇర్దును పోటీ గూర్చి చర్చ తీసికొనవలెనని శాసనసభలోని వీరిలేదని తీర్మానము చేసెను.

దేశ వార్తలు

ఆర్థిక చట్ట నిరాకరణము

భారతదేశమున కనర్థము

బ్రిటిషుపత్రికాభిప్రాయము

లండన్, మార్చి 18:—బ్రిటిషు పత్రిక పై విషయమును గూర్చి ప్రధాన వ్యాసమున ఇట్లు వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నది: ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుట భారతదేశమున కనర్థము. ఇట్టి పద్ధతులను స్వరాజ్యవాదు లవలంబించి బ్రిటిషు ప్రజల నుండియు బ్రిటిషు పార్లమెంటునుండియు ఇంకను సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము నెల్లు సరిపాదించుటకు ఆశించెదలో ఊహించుట కష్టము. మాకు తెలియ కున్నది, ఇట్టి చేష్టలచే బ్రిటిషు పార్లమెంటువారిని మెప్పించజాలరు. ఆసంఖ్య వారు గనుక స్వరాజ్య వాదుల ఎత్తులను ఆమోదించి లేని మరి కొంచెము ఎత్తువ స్వపరిపాలనమునకు భారతీయులు అర్హులుగా రని చాటుటయేగాక ఇదివర కేయబడిన స్వపరిపాలనమునకు ఎంతవరకు అర్హులుగ ప్రవర్తించిరని అడుగ వలసినదవును. లేదు మనోనిశ్చయమును న్యాయముని ఎరింగియు ఆచరణలో బెట్టకపోవుటయు మితివాదుల చార్చల్యమును, భారతాభ్యుదయమునకు ఆటంకము లగుచున్నవి.

ప్రముఖ పత్రికాభిప్రాయము

లండన్, మార్చి 18:—ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుట భారతదేశ సంస్కరణములకు ప్రతిబంధకము కలది జేసినవారగుదురు. స్వపరిపాలనాభివృద్ధిని ఆరంభింపఁ జూచుచు, స్వరాజ్యవాదుల చర్యలు సంస్కరణ చట్టములో జెప్పబడిన తీర్మానములను తీరుణము అంకిత ప జేయుటకు బదులు మ రింతటిర్ల కాలము వరకు పాగుట తటస్థము. ఈ ప్రకార మున ఖ్యాతమైన బ్రిటిషు ప్రజలు రాదుమేలని కాంగ్రెసును గంగిరెంచెద రను కోరుట నిర్వక ల్లు. భారతదేశములో ప్రత్యేక విప్లవభావము అదయించుచున్నది. ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వ మగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఆధైర్యవద నరసరములేదు. ఎన్ని విధములు వచ్చినను జంక పరిపాలనను పాగుచునే యుండును. ఆగిపోయినారు. కాని జరిగియున్న అతివాక్య త్ర తోడను, రాచకీయ దృష్టితోడను ఆచరణమై కనిపెట్టుల యును.

భారత దేశము

బావులనుండి నీరు తోడించి వండించుట

లండన్, మార్చి 17:—నర్ ఆంగ్లో డ్ కాటర్లకాగా భారతదేశమున భూగర్భమున నున్న నీరును వినియోగించ వలెని యుపన్యసించునపుడు పెంట్రింగు ప్రభుత్వ ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఆధునిక ప్రభుత్వ ప్రకారితోధముల ననుసరించి రైతు లున్న నీటిపాతలల విషయమై ఎక్కువ సౌకర్యమును గలుగ జేయవలెనని,

భారతదేశమున, ముందు, బావులనుండి నీరును తోడించి వండించి ఆ పద్ధతిని యభివృద్ధి జేయవలె నన్ను బావులనుండి నీరును తోడించుటకు తగ్గిన పద్ధతులు అనువర్తకుల వలంబించవలెను. అట్లుయినచే తుపద్ధతి చాగుపడునని కాటర్లకాగారిది. 20 ఏడ్లకుండు బావుల నుండినీరును తోడించి వండించుటద్వారా విస్తారముగా నీరు వండించవలెను. ప్రభుత్వమువారు నూటికి 50 గానా ఎక్కువ భూమిని వండించి, ఇంతకు ము జరిగిన పద్ధతుల వలంబించుటచే అగినవని, ఇంకను ఎక్కువగ తుపద్ధతి వలంబించుటచే ప్రత్యేకముగ నీర్వాహమును జేయవలెనని.

అధినివేశపు భారతీయులు

విచారణసంఘము

లండన్ సభాసమావేశము

లండన్, మార్చి 17:—అధినివేశములందును, సురక్షక కాన్యములందును భారతీయుల పరిస్థితులను గూర్చి విచారిం చుట కేర్పడిన సంఘమువారు ఏలీలు మధ్యభాగమున సమావేశ జగుదురు. ఇలా లో నవసించు భారతీయులను గూర్చి ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షముచే బయట జరిగిన ప్రశ్నలను గూర్చియు, ఫిజీదీవుల భారతీయులను గూర్చియు వీరు ధామను గారికి తెలిపి జేయవలెను. ఈ సంఘమునకు జావహర్ లు నెహ్రుకా గా రభ్యుత్సాహు నుదురు. అధినివేశములన్నిటియందును భార తీయుల పరిస్థితులను గూర్చి ఆ చించుట కేర్పడిన ఈ సంఘము వారు ప్రత్యేకముగ ఫిజీదీవుల భారతీయులు కన్యాభారతీయు లను గూర్చి మాత్రమే విచారింప జెల్లు సంప్రాప్త మాయె నని ఆరంభి గొరుగా రడిది. అధినివేశ లండు కార్మిక్ ప్రతి నిమిత్తముల భారతీయులను కలగజుంపు విషయమై ఈ సంఘమువారు ఆలోచించెదరా యని క ప్రకృత్యే గా రడిది. అందులకు ముగితి ప్రభుత్వము నీ జరేను.

వర్ణవిభేదచట్టము

కేప్టెన్ కె, మార్చి 17:—పై విషయమును గూర్చి సహోపదేశముగాక జేయవలెనని ప్రతిపాదించెను. భారతీయుల యభిప్రాయమును ముగితి తెలియజేసెను. కాని మంత్రి సహోపదేశముతో ఏకీభవించుటకు ఆమె జెప్పిన సంకతు లన్నిటిని ముగిర్లించుట వారికి తెలియ జేసెద ననియు ముగియు ఆమె జెల్లు సంకతును స్వభావముగ వివరముల ఏర్పాటు జేసెననియు వాగ్దత్త మొచ్చెను.

బొంబయి మిల్లునమై

లండన్, మార్చి 17:—బొంబయి మిల్లు సమైక్యముగూర్చి ఎంతమంది వనివారైన బొంబయి నీడిపోయిలో, అతివాధక ఎందరు చనిపోయిలో తెలియజేయబడిన తన దగ్గర నరిఅయిన జేఖలు లేవని వివర్ణుగారు ల్యాన్సుబరీగారికి ప్రభుత్వమునా సగిరి. ఈ రోజువునకు ఇంకను గల కారణములను తెలియజేయు డని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఆలిదియగు ప్రభుత్వ కమిషనరి సమైక్యమున గర్వీక వివరముల నివారించుటకు ఏమి జేసెనది కనుగొనుచున్నాడు.

ప్రపంచమునందను మట్టిరచ్చుకుట కి వైమానిక నావిక బయలుదేరి యున్నది. 3000 మైళ్లు సంచారము చేయును.

పెరిషియా రికల్లికుద్యమము

సర్వకాభివృద్ధిగాంచుచున్నది. 21 తేదీలోపుగ అంతర్జాతిక అగీకరింప బడవచ్చును.

స్వాతంత్ర్య ప్రకాశావ్యవహార వివిధరకే పెరిషియాచ ప్రవరిని తొలగించుటకును రికల్లికును స్థాపించుటకును నిశ్చ యించిరి. సాంఘికవాదులు గూడ వీని వామోదించిరి. ప్రాక ప్రధాన మంత్రియగు, ఇతర మంత్రులను రికల్లికు పాలనము నే ఆమోదించి కానినే పాగించు ముద్రేశ్యమును ప్రకటించిరి.

గోళ్ళు ప్రభువు

సార్వభౌముని సందర్శించుట

లండన్, మార్చి 17:—శేరు సార్వభౌముని గోళ్ళక ప్రభువు సందర్శించెను. ముగ్ధాను గొర్తురుగ నిజమింప బడి నందులకు గోళ్ళకొగిరి హస్తమును ముద్దాడి. గారికి కే. సి. ఎన్. వి. వివర మియ్యబడెను. గోళ్ళక దంపతులు సార్వభౌమునో వింతారించిరి.

సప్తతంత్ర ఇంజనీయుల వారమునకు 17 1/2 క్విలింగ్సు హెచ్చు చేత న ము విజుల రైలు సు మ్యు కట్టిరి. ర్వ ర లో ఇది ప రి మ్మ ర ము గా ని హెచ్చు అంతరించునో భవిష్యత్తు నందరిని కర్మాగారములకు రానీ యునని నోకా నిర్మాణ యజమానము భావించెట్లునున్నాడు. వీరందఱును 20 తేదీన సందోగంబున యును మును ఆలోచించె దును.

ఇస్లాము మతకాంగ్రెస్

ఈజిప్టు ఆమోదము

ఖలీఫాను తొలగించుట ఉపయోగముగాదని ఆమోదము కల్పించి వివాదము ఉలేమాసంఘాభ్యుత్సాహు ప్రకటించెను.

తుర్కీ ముస్లింరాజ్య కేసులనుబట్టి జేరిన రి. రాజోమ యు, రాజోమార్తెలు దేశభక్తులై అబ్దుల్ హమీదు నుల్లాను నతియు కాకస్తాంటు నోపించుండి స్వామిముకు కచ్చిరని తెలి యుచున్నది.

ఇదివరకు లాను పాలించుచున్న ప్రదేశములందు ముతకే ముసేను రాజు గాను తులాధిభారమును చెలాయించుటకు వీలగును.

భారత ముస్లిములు ఇస్లామిక్ కాంగ్రెసు కంగీరెం రను వార్తకు ఈజిప్టు గారు సంతసించిరి. ఈ విషయము ప్రొ పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టబడవచ్చును.

భారతదేశ స్వరహములకు గూర్చి బోయింటు కమిటీ నేర్పాటు చేయు విషయమై కామన్వెల్త్ వారు గ్రాఫికుగారు సహాపించిన తీర్మానము కంగీరెంచిరి.

తురుష్క స్త్రీలు

నియోజకాధికారము

లండన్, మార్చి 17:—రాత్రి 11.15.18 ఏడ్ల ప్రాయము గల తురుష్క యువకులు పార్లమెంటు ఎన్నికలందు వోటులనిచ్చి అధికారి మియ్యబడెను. వీనిట్టియడ తుర్కిలో స్త్రీయధ్యక్షులు బయలుదేరని తోడుచున్నది. 80 ఏం ప్రాయముగల ప్రతి తురుష్క యువకుడు పార్లమెంటు దివ్యుటీ గావచ్చును. స్త్రీలకును ఇది కర్తవ్యము ననిని కాని తురుష్కులకే ఇది ప్రత్యేకముగ నిర్ధారణ చేయబడెను. స్త్రీలకు ఈ విషయమై నిరోధము జూపుట అవివేక కొందరని. ఒక పదిసంకల్పములలో ఆసంఖ్య తురుష్క స్త్రీలుగూడ సభ్యులందుగ నుండుట ఏర్పడు ననిరి.

ఆఫ్ఘన్ ఆయుధములు

ప్రెంచికొనెనీనుండి ఆఫ్ఘన్ ప్రభుత్వమువారు పోయిన ఆఫ్ఘన్ బలగా కొన్ని ఆయుధములు గొంగరి బొంబయిలో ఇండియా వారినివమువారు అటాకాయించిన ఆయుధములకు విరుద్ధుల జేయ నివయమును గూర్చియు బ్యూరిగారు వాచున్న సభలందుగ ఆంగ్లో ఆఫ్ఘన్ ఒడంబడికలో మున్నది విమూలమును సరించి ప్రస్తుతియు ఆఫ్ఘన్ జేతులలనీనప్పించియు క్వరగానే క ఆయుధములను ఆఫ్ఘన్ ప్రభుత్వమువారికి స్వాధీనము చేయబడి రిచ్చు సరియు తెలియజేయబడెను.

రిచిస్ట్రారు పరిశీలనముక్రింద జర్మనీయుదులను జర్మ నయవజులు ప్రాంతరేఖన అనుమతమునని వాకానీటు నేకా కి జర్మన్ కాంతివాదవాదులు నుండిర క్వడిగా రుత్తరమును వ్రాసిరిని ఆరెజుచేయబడెను.

ఇంగ్లండు

ఈజిప్టు నూతనశక్తికొదయ ప్రారంభము

జగులులో పాపాగారి ఆశ

లండన్ మార్చి 17:—రాత్రి 9/5 ముఖ్య నూతన శక్తికొదయ ప్రారంభము చేయబడినది. ముఖ్యము ఇంగ్లండుకును స్నేహపాతములు బలరకమై స్వామినిభావము ననుగరించి ఏర్పడునని తలంపెదనని జగులు పాపాగారు ప్రెమ్మ పత్రికా ప్రతినిధిలో తెలియజేసెను. గేబుల్రి. వ. మామమందికైనను చె డుగుకైతముఖ్య స్నేహితులగు మామండలెను మే ముభయము లనుబడదొరుల స పదిత సుకనీంచుచుండలెను గిమ్మయుతు వులో ఇంగ్లాండును సందర్శించెద ననిరి.

యధావశయమున, వైద్యసహాయక వాతావరణము కొండరికి ఇక ప్రయోజనా జ్వరము, ప్రెఫాయియడు జ్వరము సా కెను. ఇది అట్లాంటికు దశమునకు జేరినది. 70 మందికంటె ఎక్కువగ బాధపడుచున్నారట.

ఆఫ్ఘికాకు తూర్పుభాగమున 1000 మైళ్లదూరము గా సాగుటకు 1922 సం॥ మార్చి 1100000000 నామము ఖచ్చి అంత్యముగా బ్రిటిషు నోకాదేశము నిమిత్తము పసిఫిక్ తరమున 8542000 నా నులు ఖచ్చి అంత్యముగా తెలియజేసిరి.

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ (७. १२.)

శ్రీమద్రామాయః కాలక్షేప సభ:—అయ్య
శ్రీ నువ్వుగారు భాగవతముకారు (కంజాపూరు) నేను
సాయంత్రము ర గంటలుకు శృష్టపునాయకు టాంకు వీధిలోని
నెం. 49 న్యూనూన సాయంత్రం ర గంటలుకు అంగుళీయ కుదాన
మను కాలక్షేపము బరిపెనగు.

6

జూబులు

గొప్ప విచారవార్త

మొన్న మొన్నటివఱకు గుడివాడ హైస్కూలులో నుపాధ్యాయులుగా నుండి ఇంతవఱకు కృష్ణజిల్లా పబ్లిక్ స్కూల్ ఆఫీసులో ప్రొవీడెన్స్ కళాశాలలో గానగా పనిచేయుచున్న కొకా శాశ్వతరావు బి. ఏ. గారు (12-8-24) రాత్రి ఆకలి మరణము నొందిరిని వినుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నాము.

పెన్సిల్వేనియా న్యాయరామాయణము.

గోదావరిజిల్లా గాన్ మిషను ప్రాథమిక పాఠశాలల యాజమాన్య ఉపాధ్యాయ సంఘసమావేశములు

ఇది మార్చి 29, 30 తేదీలలో కాకినాడయందు కాకినాడ తాలూకా సంఘము ఆతిథ్యముగలది జరుపబడును. తాలూకా సంఘముల స్థాయిసంఘసభ్యులు ఈసంఘములకు సభ్యులగుదురు. ఇతర యాజమాన్యము ఉపాధ్యాయులను సంఘముల నిబంధనలకు తోచినట్లు రాబోవుదులు.

ముద్దా సత్యనారాయణమూర్తి,

కాల్లూరి బ్రహ్మసంపదభోగరాజు

కైకవరము.

పమిడిపాడు జాతీయవిద్యాలయము

గుంటూరుజిల్లా నర్సారావుపేట తాలూకాలోపరిప పమిడిపాడు అగ్రహారమునందు శ్రీమంత్ పెద్దొండ రాఘవ రావు గారిగల్గి సంతకమిచ్చి (క) శాశ్వతరావు గ్రంథాలయసభ్యుల (క్ష) శాశ్వతరావు గ్రంథాలయ ఇంకా యితర శాశ్వత పరిపాదకులగు వారి ధనసహాయములను జాతీయ విద్యాలయమునకు నెల కొల్పియున్నాము. జనశ్రద్ధలకుగానే జరుపబడుచున్నది. ఇతర గ్రామములనుండి ఏతెంచు విద్యార్థులకు ఉచితవిద్యనుపాటు ఏర్పరచుటకై భరణి కృషియును తీలవెట్టియున్నాము. కాన అచారిత్ర కుటుంబాలోచిత ధనసహాయములు యిచ్చింది చిడవా మాకు ప.పి మనందరికీయును గౌరవ మున్నది.

ముత్తరాజు రంగారావు

కార్యదర్శి.

వాడపల్లి ఉత్సవము

కరకాశిపాడు మాగ్రామంలో జరిగిన ఉత్సవమునకు పోలికలుగలట్లుగా గ్రామమునందు దేవస్థానపు ధర్మకర్త చేత తీయించినది. అప్పుడు గాంధీమహాత్ముని చిత్రిత దౌర్జన్య రాహిత్య సహాయకారణము మాత్రపుకారణము ఎవరును రథమును లాగలేదు. పోలికలుగల వాడపల్లి వారియొక్క క్రియ భారపోసి రథమును లాగింపబడిరి. కాని ఎవరను ఏ. రై. అంతకర్తవ్యతరములేక రథమును ఏను లాగించున వారికి కొంతవఱకు కచ్చి వెలిపిపోయిరి. పిమ్మట గ్రామము గాంధీమహాత్ముని పటము రథమునైనను చిడవాజాభ్యుదయము మిన్నుపట్టి రథము నతియత్నముతో గ్రామమునందు నూతనగిరించిరి. మాను పటికంపె యుత్సవము బహుజన్మపదముగ జరిగినది.

చేలియ్యం సూర్యనారాయణ.

సర్వరాయ సరస్వతీ నిలయము ఏరవరము

ది 12-8-24 వ తేదీ మానవసత్వనీలయమునకు, పెద్దా తురం తాలూకా దుర్గాదేవీక సమీపమునన్న తోటపల్లి కొండలలో కాంతి యాశ్రయమును నెలకొల్పి, నీరసించిన తుని హిందూమతమును పునరుద్ధరింప జుట్టేయతో బోధకులను తయారుచేయుటకు తమ కీర్తియుగంకిన భారవోయుచున్న నెమ్మలకొండారెడ్డి లగు, పంకజరామయ్యలవారు దయచేసి, భక్తినిగూర్చి చక్కని యాపవాదముచ్చి ప్రజలకందరకును జ్ఞాన బోధ గావించియున్నారు. పిమ్మట అత్యద్భుతమయినది. మంచెలూపనూపులు. మెప్పురిజే, ప్రాణాయామము, యోగా భ్యాసము వాన్నగు విద్యలనుండి చాల ప్రవీణులు. పిమ్మట యోగమునందు ఒక పాఠశాల నెలకొల్పి చక్కని బోధకుల తయారుచేయు జుట్టేయతో విశేష కృషి చేయుచున్నారు. నీరసకృషికి మనోనియు లంకరను గెలిచి ప్రాప్తావా మెలంగు నుచుగాక.

(ఒక విలేఖరి)

జంగారెడ్డిగూడం

ఈ గ్రామములో ఆసుపత్రి వుంచి యిప్పటికి 18 సంవత్సరములు పయిచిలుకొనియినది. అప్పటి లగాయతు తాలూకా ప్రజలుకున్న యాచుట్టుపట్ల మన్యంతోయప్రజలకున్న యితర ప్రజలకున్న చాల సదుపాయముగా యుంటాయున్నది. ఇట్టి సంగతిలో యీ ఆసుపత్రి తీసివేయుదురని యావయపుల ఒకవదంతి బయలుదేరినది. యీవదంతిగల్గి ప్రజలకుండే ఆందోళన యింతని మనవిచేయుటకు పిలుచెదు. ఎందువలననగా యీ గ్రామమునకు 30 మయిళ్లు పోలివరంలానున్న 40 మయిళ్లు కొమ్మూరులోనున్న 32 మయిళ్లు యేలూరులోనున్న తప్ప యచ్చటను ఆసుపత్రిలేవు. అందువల్ల ప్రజలుపడే బాధకు మీర లేదు. యీ ఆసుపత్రి మన్యంతోయ ప్రజలకున్న గోదావరి జిల్లా యీతా గ్రామముల ప్రజలకున్న కృష్ణజిల్లా యీతా ప్రజలకున్న చాలా సదుపాయముగా యుంటాయున్నది. ఇన్ని డిస్ట్రిక్టుల ప్రజలకు ఇట్టి సదుపాయముగా వుంటాయున్నట్లుంటే ఆసుపత్రిని తీసివేసినయెడల ప్రజలయొక్క కష్టములు వేరుగ చెప్పకొనవలెనా? ఇచ్చట మాగ్రామ ప్రజలున్న యాచుట్టుపట్ల గ్రామముల ప్రజలను మహారాజేశ్వరి గోదావరి డి. కలెక్టరువారరికిన్ని మహారాజేశ్వరి గోదావరి డి. మెడికల్ ఆఫీసరుగారికిన్ని మా మొరలు అట్టిలూకాకముగా విశదపరచుకొనియున్నాము. ప్రాప్తమెట్లుగో?

గాదె వెంకటకృష్ణారావు.

గంజాం గ్రంథాలయసభ

బ్రహ్మపు రాంధ్రభాషాభివర్ధన సమాజవార్షికోత్సవము

ఈనెల 23 వ తేదీ శనివారము, మాబ్రహ్మపురాంధ్ర భాషాభివర్ధనసమాజ కర్మక్షుక్త్యుత్సవము, 28 వ తేదీ ఆదివారము వారు గంజాంమండల గ్రంథాలయ ప్రతినిధులసభను, మాసమాజ మందిరమున ముగియించి మామిడిపూడి శ్రీమంత్ రంగయ్యగారు ఈ ఎం. ఏ. గారి ఆధ్యక్షతకొందినది. బెజవాడనుండి శ్రీ యుతుం అయ్యగారి వేంకటరమణయ్య, గోదావరి అంజనేయులు విశ్వేశ్వరపురి సత్యజాంయ్యగారు, విజయనగరమునుండి భోగరాజు శాలాయణ మూర్తి వంతులగారు మాన్యు వారును ఆహ్వానితులై బహుతోరాంగీకరించి యున్నారు. వీరగాకమం డలములలోను ముఖ్యపాత్ర భాషాభివర్ధన గూడ ప్రత్యేకా చ్చనముల ప.పండుచున్నది. కావున మండలములోని గ్రంథాలయాలలోనును భాషాభివర్ధన అధిక సంఖ్యాపాత్రుల సభనంకరించి ఏర్పరచుట జరుపవలెనగా జరుగుచున్నది. దీక్షాపూరితులు. పాఠశాలములనుండి యిటీవల గాని ఆహ్వాన పత్రాలందఁ గ్రంథాలయముల వారుగూడ ప్రతినిధుల బంపించుదురములగా ప్రార్థితులు గ్రంథాలయములు. ప్రజలగుటవలెను యీగాక తమకడు, సమాజ చారిత్రి సంగ్రహములనుడ పంపవలెను.

ఇమ్మిడిశెట్టి రామమూర్తి,

కార్యదర్శి.

నత్తెనపల్లి తాలూకా జమీందారీ గ్రామ ఉద్యోగుల సంఘము

నత్తెనపల్లి తాలూకా జమీందారీ గ్రామప్రత్యేగీయల సంఘము 12-8-24 తేదీన గుంటూరుజిల్లా నత్తెనపల్లి గ్రామంలో అగ్రహారముల బ్రయూక్ ఆఫీసు కర్లం మునసిపులు ఆందరు సంఘము వాగుడి మల్లాది గ్రామ కర్లం గా రగు అల్లూరి వీరయ్యగారి ఆధిపత్యమున సభ గావించుట యీదిగువ తీర్మానములు పాఠ్యకావడినది.

తీర్మానములు వివరము

1. గవర్నెంటువారు ఆ 1918 నుండి అక్టోబరు 5 వ తేదీన నె 480 రుప వెట్టి గ్రామోద్యోగుల వారసత్వపు ముక్కులు తగ్గించుటకు విచారణకు వెట్టిబోయ్యే సవరణ బిల్లువల్ల చాల అన్యాయమునంధించుచున్నది గాన సదరు బిల్లును విచారణచేయడా రద్దుపరచవలెనని గవర్నెంటువారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
2. జమీందారీ అండ్ అగ్రహారములకున్న బ్రయూక్ ఆఫీసులకున్న కర్లం మునసిపులను యిదివరకు వున్న రూ 4-0-0 లకు బదులు రూ 8-0-0 లు మాత్రమే వృద్ధిచేసి వారు. రూ 12-0-0 లు కంటె యెక్కువవేతములు యివ్వవలెనని తీర్మానంచేసివారు. గవర్నెంటు గ్రామములలోనా

టు నెల 18 రు 15-0-0 లు చొప్పున అయినను జీతం వృద్ధిచేయ వలెననియు తాలూకా ఆఫీసును హాజరైనప్పుడు నాలు 1 కి రూ 10-0-0 లు చొప్పున తేలి గ్రామములలో బేటాయిప్పించి పనులయిననియు గవర్నెంటువారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

3. జమీందారీ గ్రామములకు యిదివరకు క్లబ్బింగును తీసివేసి యథాప్రకారము వుండేలాగుననున్న ముందు క్లబ్బింగు చేయమండా యుండుటకున్న గవర్నెంటువారిని యీ సభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు. (ఒక విలేఖరి)

చతుర్థ గంజాంమండల ఆంధ్ర గ్రంథాలయసభ బరంపురం

గంజాం మండలములోయన్న ఆంధ్రగ్రంథాలయ ప్రతి నిధులు 1917 సంవత్సరమున బరంపురమునందు సమావేశమై గంజాం మండలములోగల ఆంధ్రగ్రంథాలయము లన్నియు కొన్ని నిబంధనల ననుసరించి కాల్క్షక్రమము జరుపవలెనని "గంజాంమండల ఆంధ్రగ్రంథాలయసంఘము" అను నామముతో నొక సంఘమును స్థాపించిరి. సంఘమునందు ఆధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు, (అధాన కార్యదర్శి, నలుగురు తాలూకా సంచార కార్యదర్శులు, ఒక్కొక్క గ్రంథాలయ ప్రతినిధి, (గంజాం జిల్లాద్యయమునందు అభి మానముగల పండ్లెండుమంది సభ్యులుగలను. మూడుమాసము లకు ఒక్కొక్క తాలూకాలోను ప్రతిగ్రంథాలయమువారు జరిపిన కార్యదర్శకతలను జనప్రభులము, సంఘమునకున్న అసరములను తీర్మానములు చేయుటయు తఖుస్థాపనయుక్క ముఖ్యోద్దేశమై యుండెను. ఈ మండలములోగల 26 గ్రంథాలయములు యీ సంఘమువారికి సంఘములకు ననుసరించి కార్యదర్శకులు జరిగెను. ప్రతిభాగము, సంఖ్య, పరమ, సోంపేట, పీఠామడలం గ్రామములలో కార్యదర్శకులు ఆత్యంతజనుప్రభులములందు గ్రంథాలయోద్యమభివృద్ధి కంత యో తోడ్పడెను. గత 8 సంవత్సరములనుండి యీ ఉద్యమము యొక్క కార్యక్రమము నిలిచిరి. కాని కొన్ని గ్రంథాలయము లలో కార్యక్రమము సక్రమమున నెరవేరకు జరగవలెనని గత 8 సంవత్సరములనుండి జరిగిన దిట్టి అ. కళిబిల్లిగారి గ్రంథాలయ మహాసభకు వర్తిన మాజిల్లా గ్రంథాలయ ప్రతినిధులు సమావేశమై యీజిల్లాలో గ్రంథాలయోద్యమము పునరధారణచేసి కార్యక్రమము జరుపుటకు నిశ్చయించి బరంపురము ఆంధ్రభాషాభివర్ధనసమాజమునకు వతుర్ గంజాం మండల ఆంధ్రగ్రంథాలయము సభను 28-8-24 తేదీ ఆదివారం బరంపురంలో జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది. ఆత్యంత విజయ నగర మహారాజుగారి క కా కా లో ప్రాప్తమగుచున్న య-కా-రాజశ్రీ మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య పంతులుగారు సభాధ్యక్షతవహించి బహుతో.ంగీకరించిరి. కాన గంజాంమండల గ్రంథాలయ ప్రతినిధులు, గ్రంథాలయోద్యమమునందు అభి మానము గలవారును సభకు విశేష సభను జరుపవలెనగా జరుప ప్రార్థితులు.

తిట్టిబలరామయ్య, కార్యదర్శి.

కావలి (స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు

మార్చి 17: కావలి తాలూకా బోర్డువారు, అధిక వ్యయమును సరిచెట్టుకుగాను ఆదేశము విధించు కొనుటకు ఆ గిరివింక, మూడుమాసముల నడక బట్టెను వాచకుచేసిరి. గడగెయ్యలేదు. గ్రామముగానని, అప్పుగానని యిచ్చల యువకులతోసిరి. జిల్లాబోర్డువారు గడకు రద్దుతులను అంగీకరింపక రోడ్డు మరమ్మతుకు గాను యివ్వబడి ముత్తెరులను తగ్గింప తీర్మానించిరి. ఇంజనీరుగారు రోడ్డు మరమ్మతులను పనులు పూర్తిగావచ్చిందనియు, కంట్రాక్టరును బిల్లులు చెల్లించవలసినందు యందు విచ్చినదనియు చెప్పినను జిల్లాబోర్డువారు వి.రై. ఈ తీర్మానము పునరాసానము, కంట్రాక్టరు తమబిల్లులవేకం కా బట్టుకొనుటకు వ్యాజ్యములు చేయవలసి వచ్చును.

శ్రీకలెక్టరు వారు యిదివరలోనే కావలితాలూకాబోర్డు వారి చెట్టులకు వేకం యవ్వరాదని బోధించెదరు తేలియి వచ్చిరి. ఇప్పటికి రెండుమాసముల తీరములు చేరవలెన యవ్వ లేదు. తక్కిన సమీక్ష్యగములకును అప్పుచేసి తేలియి సభించినది. తాలూకాబోర్డువారు బీదపల్లి, యెమ్మిడిపల్లి, కంట్రాక్టరులను బాబానుచేసి కట్టెము యాలంబేంజుంతులకు వచ్చునకాబోలు. ఇంతకువేల యిచ్చింది నివారింప ప్రయత్నియి చేయుచుడు గాక!

బర్తానననభ

ఎత్తెన్జు శాఖావిమయములు

రంగూను 17 మార్చి:—నేడు శాసనసభలో, మిక్కిలి సంఘటనలు, (కార్యవిచారణ) సంఘటనలు చర్చించిన వనపర్తి ఎత్తెన్జు శాఖావిమయము గురించి ఎత్తెన్జుమంత్రి ఒక పెద్ద ప్రేటుమెట్టును చెప్పెను. పూర్తిగా బహిష్కారము చేయబడినందున యావిమయములు స్థానికంగా ఎక్కడి కార్మికుల విచారించుకొనవలసి యున్నదని (కార్యవిచారణ) సంఘటనలు చెప్పియున్నాడు. ఈ రెండు సంఘటనల వారము, పూర్తి బహిష్కారము చేయబడియున్న అది యిప్పుడు సాధ్యమకాదని చెప్పినాడు.

కొలనుందు వినియోగము యీ సంఘటనల విశేషముగా చెప్పవలసివచ్చింది. వద్యపాపము విమోచన పూర్తిగా ఆదాయమును తీయుటయూ, ఖర్చును తక్కువగా చేయుటయూ (ప్రభుత్వము యొక్క పద్ధతియైనది. ప్రభుత్వమువారు దీనిని కొంతకాలం నిరోధించి గతంలో లెక్కలను వాచిన తెలియును. 1917-18 నుండి, 1922-23 సంవత్సరము వచ్చునంత సారా దుకాణముల సంఖ్య 1855 నుండి 1258 వరకు తగ్గింది.

సారాదుగా బహిష్కారముల యిప్పుడు సాధ్యము కాదని బంధించియున్న చెప్పెను: సారాదు తయారు చేయబడు ట్లో ఒక వినియోగము చేత గాని (గామకలెను. అదిగాక సారాదు చేయబడు అవకాశములు మొదలుగానున్నవి. పూర్తిబహిష్కార విమోచన కాలాదియట్లు పూర్వము పూర్తియైన అధికారము విమోచనము వాటినిపరచెను. స్థానికముగా యెవరివిమోచనము వారాలోనియొక వలెనను విమోచనమునున్నా తాను దీనినిగా ఆలోచించుచున్న యున్నాని మంత్రిచెప్పెను. ప్రస్తుతము మ్యాగిస్ట్రేట్ల సకలసంఘములన్నియును ఎత్తెన్జు సల ఈ సంఘముల సేర్పాటు చేసియు యున్నది. మ్యాగిస్ట్రేట్లతో కాని ప్రదేశములందు ప్రజల యుద్ధే శకులను కనుగొనకుండా సారాదుకాణములను పెట్టుటలేదు.

నల్లమందు

నల్లమందు చట్ట మెట్టున్నదనగా, బర్మాలో బర్మీయులకు కానివాడు తనదగ్గర కొంచెము నల్లమందును కొనుగోనవచ్చును. (కొంది బర్మాలో 1908 పూర్వము తనకు నల్లమందు అలవాటుని చెప్పిన క్రమికాదును బర్మీయులైనను నల్లమందును వాడవచ్చును. నల్లమందును కొనుగోనుటకు అచ్చటనున్న ఎత్తెన్జు ఈ ద్వారా విరిగి పోయి టి కెట్టుల విచ్చుచుండును. క్రమక్రమము లా ప్రకారము ఎక్కువ బర్మాలో బర్మాదేశము దేశమును నల్లమందును వాడకుండు నల్లమందు వాడు వారి రిజిస్ట్రేషన్ మూసివేయబడిన వారికింబట్టి 1911-12 లో 14049 నుండి 1922-23లో 8911 కు తగ్గిపోయెను. అత్యుక్తముగాను అట్లే తగ్గిపోయెను. 1918-19 లో 46500 కేసులనుండి 1922-23 లో 81900 కేసులకు తగ్గి తగ్గి బర్మాలో రెండింటి కెక్కువైనది. నల్లమందు రిజిస్ట్రేషన్ 1924 జనవరి 9 తేదీ నుండి పదివెలలలోగా మూసి వేయబడుననియు, రిజిస్ట్రేషన్ అయినవాడు కచ్చు తదితరదేశ్యము ను తయారైన నల్లమందును సువయోగింప తూడదనియు నిర్ణయము కొన్ని నియమములు ప్రకటించబడినవి.

మలేరియా మొదలగు వ్యాధులను మందుగా గొనిపోయి ప్రజల నల్లమందు సువయోగింపు మున్నగు మంత్రిచెప్పెను. దీని వాపుటగాను ఒకజిల్లాలో బర్మీయులకై రిజిస్ట్రేషన్లను కొంత ప్రోత్సహించి కాలనికానికి కొంచెముగా కష్టము చేయవలెనని చెప్పెను. మరియు మ్యాగిస్ట్రేటు మంత్రి యట్లు చెప్పెను. శాసనముల కలనప్రజల వాసులదేశనియు ప్రవాళిప్రాంత మివిమోచనము యొక్క పని చేయుననియు అట్టి ప్రవాళిప్రాంతము బర్మాలో పెరుగుచున్నదనియు మంత్రి చెప్పెను. (ఆ. పే) పరిపాలనకొంద 3 లక్షలు తగ్గించుటకై చేసినతీర్మానము ఆమోదించబడెను

నేడుశాసన సభలో పరిపాలన క్రింద మొత్తము దీక్షాదుగా 3 లక్షలు తగ్గించ వలెనని వాటికాక్షేపము వాడుకుని తెచ్చిన తీర్మానము ఆమోదించబడెను. ఆదాయము కంటే ఖర్చు యొక్కదగుచున్నదని వీరు చెప్పిరి. దీనివల్ల కవిమనదలను తొలగింపుదని యావన ఉపసాధించెను. హయెక్కువగుచున్నందున ఖర్చు యొక్కవగు చున్నదని ప్రధానకార్యదర్శి చెప్పెను.

కవిమనదలను తీసివేయుట

సభలో ను గాదు దీనికి జవాబుచెప్పచు కవిమనదల

లను తొలగింపుట కొన్నిజాతుగాని ప్రభుత్వమునకు గాని సాధ్యము కాదనియు ఈవిషయములో విమోచనము వారియొక్కను సుంతులదేననియు, దీనిని యిండియామంత్రియే తీర్చిదిద్దవలెననియును చెప్పెను. కావునయీమారులతోను తగ్గించుటనకు కవిమనదలనున్న కదరనియు కొన్నింటి అధికారములో నున్న ఉద్యోగులే కష్టమును కలిగించుచున్నారని విమోచన కలకే వెంచవలెనని మి యిండియామంత్రి యెదల వాడుకారము కొద్దిగా తగ్గి పుడని కోరెను.

ఒక అధికకష్టములతోను తీర్మానము నుపసంహరించు కొనుగోనియు లేక తగ్గించుటలో వాడుకారమైన ఒకసంఖ్యను చెప్పి మరియు ఉపసంహరించి కోరెను.

కొన్నివిషయములలో కింగ్డంలెని పెట్టిన 8 తీర్మానము ఆమోదించబడెను. కార్యనిర్వాహక శాఖాకాపుల క్రింద ప్రజాయితీస్వాంత్యకాపులలో రెండింటి యొందున దీక్షాదులు ఆమోదించబడెను.

ఎత్తెన్జు మంత్రి చెప్పినమీద ఎత్తెన్జు రివిభిక్లింద చేయవారు కార్మికుల తగ్గింపు తీర్మానముకంటే ఉపసంహరించబడెను.

సభ గురువారమునాటికి వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. పే)

జార్జి యన్. ఆరండేలుగారు

అనామృతావాద్, మార్చి 18:—జార్జి యన్. ఆరండేలుగారు భార్యా సమేతుడై యిచ్చటికి వచ్చి నిన్నటిదినము భారవరమునకు వెళ్ళెను. వీరలకును వాధపడువారిని సాయము జేయుటకై ఒక పాత్రాక్రమంగా నేర్పడి నేరలేయదని భారత యజ్ఞులను (ప్రొఫెసరు)కుచుట్టవీరు హిందూదేశములో పలు చోట్లను తిరుగుచున్నారు. ఆఫ్రికా విద్యావిమోచనములను, యువకుల పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకు వీరు జాతీయలలో యుగరపు ఖండనాటను అచ్చటికి బహుశః ఆమెరికాఖండమునకు నుడ వోవుదురు. (ఆ. పే)

మాల్వేనులో అగ్నిప్రమాదము

రంగూను, మార్చి 18:—మాల్వేనులో కేటివునమున పుట్టిన అగ్నికలన 75 యిండ్లు, కిరణకాయలు వ్యాపారమున లిచ్చుకొన వర్తకులను విసిరింపునది; తగులబడిపోయెను. కొన్ని లక్షల వస్తువులను అనుగోనుచున్నారు. తెలిసింతవరకు ఇచ్చటికి 2 మరణములు సంభవించినవి. అగ్నికి సరియైన కారణములు తెలియవు. (ఆ. పే)

రైల్వేకంపెనీవారివై దావా

రైలుపడినందువలన నష్టము

ఖర్చులతో కొట్టివేయబడెను

కలకత్తా, 17 మార్చి:—జీవన్ రామ్ కేసేరి అను వాడుకు తనకేరమునకు ౫0౫౫ గాయములకై రు 25,000 వును తన నగల పెట్టెతోయినందువలన రు 8750 ను కూడ యిండియాన్ రైల్వే కంపెనీ వారివై తెచ్చిన దావాలో హైకోర్టు శాఖయూర్తి చేసి నేడు తీర్పు చెప్పెను.

1922 ఏప్రిల్ 4 తేదీ ఉదయం 1.45 నిమిషములకు ఎక్కువ వ్యూలు మొదలుకు గొప్పవస్తువు కలిగిన, గంటకు 42-45 మై చొప్పున యీ రైలు అక్కడు పకగొల్తుచుండెను. కలకత్తాకు 178 మైల్ దూరముననున్న జంతులెవంలెనమీదతిగ్గ వలసిన ముఖపులో ప్రయాణికులకు, పెద్దగర్రలకల్లును వివచ్చెను. దీక్షము లానిపోయెను. తరువాత కొన్ని నిమిషములను యంజను టెండరును 6 బండ్లును 80 అడుగుల యెత్తునండి క్రిందపడెను. 8 మంది చనిపోయిరి. 25 గురికి గాయములు తగిలెను. వారి నుడ ఆంధోలో క్రయాణము చేయచుండెను.

రైల్వేకంపెనీ లెజింకతనుండి పనివాండ్లు దురదృష్టములతో పట్టాలను తొలగించినందువలన యాక్రమాదము జరిగెనని శాఖయూర్తి కనుగొనెను. ఎక్కువరైలు దిగువరైలు రెండిని పట్టగొట్టవలెనని వారి యాద్యక్షులు. ఇట్లు జరుగునని రైల్వే కంపెనీ వారికి తెలుసునా యీ విషయమును శాఖయూర్తి తమవార విచారించెను. తెలుసునని వాదించబడెను. రైల్వేకంపెనీ వారి/అక్రమగ్రస్తలన ఈక్రమాదము జరుగలేదని చెప్పి దావాను ఖర్చులతో కొట్టవేసెను. (ఆ. పే)

కర్నాటిక్ వేవర్ మిల్స్ లిమిటెడ్

“వెక్సుఫోర్డు వాచాను” కీల్ పాకము ముద్రాను

నోటీసు

మా కంపెనీ తరపున కన్ వాసింగు ఏజంటువని! చేయుచుండి ఎన్. సీతారామ శాస్త్రిగారిని వనినుండి తొలగించితిమి కాన ప్రజలెక్కడను ఆరనిద్ద రైలును చెల్లించబడదని యందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము.

వి. ఆల్వారుచెట్టి మేనేజింగు డైరెక్టరు,

14-3-24,

కర్నాటు

ఇ స నో వే లి

ఇకనో ఫెలి అనుమా అంటి మలేరియాలో మోవధమును వాడుటచే మలేరియా రానీయక ఆటంక పరచును. క్రమక్రమమునకు మోవధము లన్నిటిలోను దిక్కుమైనది. జ్వరగడ్డ క్షయమునకు సేవింతుటచే మదరకు, అయితే ఈ దివ్యవస్తువును సేవింపిన బహు కాలము నుంచియున్న కిచ్చుక మదరకును, తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యశాస్త్రజ్ఞులే దీనిని శిశువు చేసి యున్నారు (ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మార్గము సేవింపిన మలేరియా రానీయక ఆటంక పరచును. చిద్దలకు ఉపయోగించుటకు ఇకనో ఫెలి అను మోవధముగలదు. ఇకనో ఫెలి అనునదియే ప్రకరూపకముగా తయారు చేయబడినది

రక్షణములను మంచి దీనికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అదృశ్యముగా వనిచేయును. మలేరియాజ్వరముచే బలహీన మైనట్టియు మరి ఇతరకాణములచే కలిగిన అరణ్యముల కడలిక, సిస్ట్రుని మున్నగువాటిని పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై లానిటకు లేదనియు లేదని నిస్సయముగా చెప్పవచ్చును.

తియరు వాయువు, మాత్రాత్మపు రోగము, మూత్రమునందు ఉప్పు ఎక్కువగా చేతుట, యితరమూత్రకార సంబంధమైన వ్యాధులను పోరదోయటయందు అసమానమైనది, వాత రోగమునకు రామకాణము కుంటిది.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd. P. O. Box, 159 BOMBAY

నవనాగరిపు గజులకు ప్రసిద్ధిచెందిన గృహము

గజులలో అన్నిరకముల కలకలలలో తయారుచేసి విక్రయమునకు సిద్ధముగా నుంచి యున్నాము. మాజులలో లేనివి త్వరలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

తొరకము గజులు 2 1/2 సకరము మొదలు 6 సకరముల వరకు తీరెను. చేవారమునో సహజ 1 కి మహారి రు 10/-

సకరములుగాదకు పీపువెండికి పూచీ యిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుసామికెట్టి కంపెనీ, సకలకర్తలు, 25 వైసాబజారు రోడ్డు, నందగాను.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము ప్రతిపాపులో దొరకును

చకి-నిదబ్బితో నహా పీసా 1-కి తప్ప 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంజుశెట్టి వీధి, మహబూబ్ లోక 109 ప్రెస్ రోడ్డు, బొంబాయి.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతస్వక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య ఔషధాలపంటలు వారి లోకానయవార కష్టానూత్రము:—ఈ దివ్యమృతము మిక్కిలి విలువయొక్కదాని, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమృతమైన తనమాలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువైన ఔషధములేదవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకు 250-800 మార్లు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. షా 100. పొట్టుబుక్కవేర. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపాదకములలో వాడవలెను. ఇదిగాక ఈ దివ్య తెలుపబడినది అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వృష్యరాజసాయనము:—బలహీనము, రక్తములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకము దలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణమునంటిది. వైద్యభుజున మధుర్యులుగాక మంచిర కష్టదీని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలైము:—కండ్లుమంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విడువని తలనొప్పి, మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు కిశో, నేత్రకోగములను తప్పక మధుర్యును. 0-8-0

ద్రుపదహరిణి:—ఎట్టిరకము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్న ను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

చారిత్రాంజనము: కండ్లలో ఎటువైపునీర్లుకారుట, మనక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంటు మొదలగునవి మాయమగును 0-8-0

మా ఔషధమున్నయు భరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజను ఒకసారి మాత్రమే వాడుములు కొనినవారికే తెలియును.

పాశ్చాత్య ఔషధాలపంటలు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

చేంబరేన్లుగారి పెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుగునొప్పి, కాలినగాయములు, తలనొప్పి, కండ్లనొప్పి, నరుకులు, చెబ్బలు మున్నగునవి దీనివలన తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయమనకు 33 దొరకును. (1)

రోజుకు రూ. 3 లను

అనుధనము లేకనే మీకు తీరికయున్న కష్టము మీ గృహమునందు 3 లేక 3 గంటలకాలము పనిచేసిన సుపాదించుకొనును.

గార మీ నిరాశ నశింపజేయును మా

దర్బారు ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి లాభమును పొందుడు.

మీరు సొమ్మును పెట్టుబడి పెట్టిన తతిమ పను లన్నియు మేమే నేర్పెదము.

దీని ఉపయోగించిన వా లోకరు యిట్లు వారు చూడకు.

గెస్ట్ బిల్ అందు కో, కలకత్తా.

నేను మీ కద్దరుండి దర్బారునిట్టరును తెప్పించి నెడు నెలలైనది. నా గృహకృత్యము లన్నియు నెరవేర్చుకొని రోజుకు 9 పనిముటల మేజోళ్ళను తయారు చేయగలను. నేను చెప్పిన తెప్పించుకొనినందు విక్రయి సంకోషించెదను. బాలలవాడు, గోపాలోగండ్ లీస్వాను.

గెస్ట్ బిల్ అందు కో, 40-క దివారుమెట్టు 3, కలకత్తా లో కలిసిన్న కైపు వీధి, కలకత్తా.

ఆయా, “రోజుకు రూ. 3 లను గడంపు” మార్గమున తెచ్చు మీ ప్రాప్తికనును ఇంపును. తపాలాబులు నిమిత్తమై యందు 30 పది 1 అనా ప్రాప్తును పంపి యున్నాను.

తూర్తి పేరు తూర్తి నిలానా

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు			
ఆరాధనవిధి	0 4 0	ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0 8 0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	1 4 0
హిందీ తెలుగు వ్యాఖ్యలు దీక్షనరీ వెల	1-1-0-0	సంగీత శాస్త్రములకమునె	...
సత్యనత్యసాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట	} 1 0 0		
గట్టుమున్నది. కల్పనలు మొదలు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపుద్య			
మేని పదల మడి జనింపదు.			
తత్వమచంద్రిక	...	సేల 1-0-0-0	సటికా ఆస్థాశబ్దచింతామణి
శ్రీ గురుభాషామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు,	} 0 4 0		
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.			
బొమ్మ బుద్ధులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, 7, చంబు శెట్టివీధి, మైసూరు.			

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో ఇర్విని గారడి, యోగశక్తి, వాస్తవములు, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాష్ట్రము, భూతతైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టకేక తియ్యముల విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనమృత్యు మాయమణియేయట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవాత్మ శరూధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేరి మూలకాయించుట, ప్రామువైన గజమయమైన గాలిలో యనుమృదిని నిరాధారముగా నింపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు ఉన్నవి. ఈ గ్రంథమును 30 పని ఆత్మీయులయొక్క మేజోళ్ళ చేయగలరని గావ్యగారి యాప్తి మహాము. దీని వెల రూ. 4-0-0. (1921-9-19)

రత్నపురుషలేఖ్యం

కుక్కపన్నము తప్పక ఉగ్గించు. బ.హి.తపోగొట్టి, బులు కాకలిగించు. కుక్క మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్ర రోగము అమోఘ యాయునివల్ల కలుగును. కుభవ్యాధులకలన చెడినరక్తమును బాగుచేయును. తే. 6-4-0.

శగ కేవ్యం
విశాకాగలైన తగ్గింపు ఆత్మీయమందు. పథ్యమశేరు. పట్టి 18-0 అ.

పట్టాభిరామవైద్యశాల

రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

కవహారి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. డి. ఫహా రూ 1-6-0
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్యమున వర్తించిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రచలించు దగ్గు. శ్వాసకోశముల నూర్చు నాశములందు ఏర్పడుదగ్గు. అబ్బునమ్ము ముయదగ్గు దగ్గుట్ల నేయిచలనన మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.
అమృతాంజనంబో, బొంబాయి - మదరాసు.